

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ : การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร
แบบมีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาณูจน์ ศิริวัลย์

โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก

แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
กิจกรรม ยกระดับและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรไทยสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง
(Smart Farmer)
ด้วยต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่

คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทสรุป

(ภาพรวมของทั้งโครงการ ไม่แยกแต่ละกิจกรรมย่อย)

1. ชื่อโครงการ

การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรแบบมีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริ

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

3. หัวหน้าโครงการ / ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาญจน์ ศิริวาลัย

4. งบประมาณ

4.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร 400,000 (สี่แสนบาทถ้วน)

4.2 งบประมาณที่ใช้ไป 400,000 (สี่แสนบาทถ้วน)

4.3 งบประมาณคงเหลือ -

5. กิจกรรมที่ดำเนินการภายในโครงการ

5.1 สร้างความตระหนักให้กับเกษตรกร เกี่ยวกับพิษภัย ของสารเคมี

5.2 ค้นหาสาเหตุ เพื่อหาวิธีการป้องกัน และวิธีการแก้ไขปัญหายั่งยืน

5.3 ส่งเสริมการสร้างกลุ่มเกษตรกร

5.4 ส่งเสริมความรู้ในการสร้างอาชีพ

5.5 ส่งเสริมความรู้เรื่องกลไกการตลาดและการจัดจำหน่าย

5.6 ส่งเสริมการหาคู่ค้า เพื่อการเพิ่มรายได้

5.7 ประเมินผลโครงการ

6. วันที่และสถานที่ดำเนินโครงการ

1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562 ณ ตำบลอินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

7. ผู้ที่เข้าร่วมโครงการ

7.1 ระบุอาชีพ (เกษตรกร/เจ้าหน้าที่/ฯลฯ) และจำนวน (รวมทั้งหมดและแยกตามประเภท) และ

- เกษตรกรจำนวน 61 คน

- เจ้าหน้าที่ จำนวน 6 คน

- อื่น ได้แก่ นักศึกษา และ อาจารย์ 8 คน

7.2 เกษตรกรที่มีอายุช่วง 18 – 64 ปี มีจำนวนเท่าไร

- จำนวน 56 คน

8. ผลการดำเนินงาน

เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
1. จัดตั้งหน่วยเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมต้นแบบเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง Smart Farmer	1. จำนวนหน่วยเรียนรู้1..... 2. ชื่อหน่วยเรียนรู้ ...หน่วยเรียนรู้ผู้ปลูกสมุนไพรและเกษตรอินทรีย์ ตำบลอินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
2. เทคโนโลยีนวัตกรรมการผลิตทางการเกษตรต้นแบบ	1. จำนวน1..... 2. ชื่อเทคโนโลยีนวัตกรรม “โรงเรือนปลูกสมุนไพรน้ำน้อย”

เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
3. เกษตรกรวัยแรงงาน (อายุ 18 – 64 ปี)ได้รับการพัฒนาและยกระดับความสามารถให้เป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง Smart Farmer	จำนวน6.....คน คิดเป็นร้อยละ10.71..... จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
4. เครือข่ายการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่องด้วยเทคโนโลยีต้นแบบ และมีการประยุกต์ใช้ในพื้นที่เป้าหมาย	1. จำนวนเครือข่าย2..... 2. ชื่อเครือข่าย .1) ผู้ปลูกสมุนไพรรักษาหวาน 2) กลุ่มเปลี่ยนใบไม้เป็นรายได้
5. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้แก่เกษตรกร จากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 61,000 บาทต่อปี	1. จำนวนเกษตรกรที่มีรายได้เพิ่มขึ้น.....25...คนคิดเป็น 50 %..... 2. รายได้ที่เพิ่มขึ้น เฉลี่ย .10,000..... บาทต่อปี
6. ผลประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของผู้เข้าร่วมโครงการ	ระดับดี..... (คะแนน..4.37) คิดเป็นร้อยละ80..... ของผู้เข้าร่วมโครงการ
7. ผลประเมิน การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์	ระดับดี..... (คะแนน 4.28) คิดเป็นร้อยละ80..... ของผู้เข้าร่วมโครงการ

สารบัญ

	หน้า
ชื่อโครงการ	1
ชื่อหน่วยงาน	1
ผู้รับผิดชอบโครงการ	1
วัตถุประสงค์	1
กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	1
กิจกรรมที่ดำเนินการภายในโครงการ	1
การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น	6
ผลการดำเนินงาน	6
รายละเอียดโครงการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี / นวัตกรรม / กิจกรรมที่ดำเนินงาน	9
งบประมาณ	25
ปัญหา อุปสรรค	25
ประโยชน์ที่สาธารณชนได้รับ	25
ภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโครงการ	26
ผู้รายงาน	37
วันที่รายงาน	37
ภาคผนวก	38

รายงานฉบับสมบูรณ์
ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
กิจกรรม: การยกระดับและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรไทยสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
ด้วยต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่

1. ชื่อหน่วยงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
2. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรแบบมีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริ
3. ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิกาญจน์ ศิริวัลย์
- ผู้ร่วมโครงการ น.ส.นงศ์ลักษณ์ เหลลาวรรณ, นายสุทธิเดช ปรีชารัมย์, นายธนะสรณ์ ศิริวัลย์, น.ส.พัชรินทร์ นันทพันธ์
4. วัตถุประสงค์
1. สร้างรูปแบบการพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชดำริที่สอดคล้องต่อความต้องการของชุมชน
 2. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรอินทรีย์ตั้งแต่ต้นทาง คือ การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด กลางทาง คือ การพัฒนาศักยภาพกระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตร และปลายน้ำ คือ การพัฒนาศักยภาพกระบวนการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้กับชุมชน
 3. สร้างความตระหนักในการดูแลสุขภาพ ให้กับชุมชน
5. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (ระบุจำนวน).....
- เกษตรกรในพื้นที่ ตำบลอินทร์แปลง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร หรือพื้นที่ใกล้เคียง อย่างน้อย 50 คน ผู้ร่วมโครงการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมทั้งสิ้น 75 คน
6. กิจกรรมที่ดำเนินการภายในโครงการ (ในภาพรวมโครงการ)
- 6.1 สร้างความตระหนักให้กับเกษตรกร เกี่ยวกับพิษภัย ของสารเคมี ตามขั้นตอน ดังนี้
- 6.1.1 ตรวจสอบเลือดเกษตรกร เพื่อหาปริมาณของ เอมไซม์โคลอรีนเอสเตอเรส จำนวน 53 คน ณ ศาลารวมใจบ้านโพธิ์ทอง ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ในวันที่ 23 มกราคม 2562 พบว่า
1. อยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย	11	คน คิดเป็นร้อยละ	20.75
2. อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง	23	คน คิดเป็นร้อยละ	43.40
3. อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย	19	คน คิดเป็นร้อยละ	35.85
- ชาวบ้านทุกคนมีความไม่สบายใจ และต้องการหาวิธีการแก้ไข
- 6.1.2 ตรวจสอบหาโลหะหนักและสารปนเปื้อนในดินและน้ำ ในพื้นที่ตัวอย่าง จำนวน 5 พื้นที่ เพื่อใช้เปรียบเทียบการทดลอง ก่อน - หลัง

6.2 ค้นหาสาเหตุ เพื่อหาวิธีการป้องกัน และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างยั่งยืน

6.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้วยการสนทนากลุ่ม และการตอบแบบทดสอบ เพื่อค้นหาสาเหตุ เพื่อหาวิธีการป้องกัน และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการอบรม และนวัตกรรมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งด้านรายได้ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562

1) ใช้การสนทนากลุ่มเพื่อหาข้อมูลเรื่องสมุนไพรในพื้นที่

- ในตำบลอินทร์แปลงมีกี่ครอบครัวที่ปลูกสมุนไพร
- เหตุผลที่คนอื่นไม่ทำเพราะอะไร
- กลุ่มที่ทำพบปัญหาอุปสรรคอะไร
- ปัญหาที่แก้ไขแล้วมีอะไรบ้าง
- อะไรบ้างที่ยังไม่ได้แก้ไข
- ผลที่ได้จากการทำสมุนไพรมีอะไรบ้าง
- สมุนไพรชนิดไหนบ้างที่ ขายได้เงิน จากมากไปหาน้อย
- สมุนไพรตัวไหน น่าสนใจมากที่สุด อยากปลูก

2) แบบทดสอบ “ตัวฉันบ้านฉันเป็นอย่างไร” เพื่อหาที่มาและต้นเหตุของสารเคมีในเลือดของเกษตรกร โดยมี 3 ตัวเลือก ใช่ ไม่ใช่ และไม่แน่ใจ เกษตรกรตอบแบบทดสอบจำนวน 40 คน (ภาคผนวก 1)

3) สร้างแผนที่เกษตรอินทรีย์ ตำบลอินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร แสดงพื้นที่เป้าหมาย (สีเหลือง) และพื้นที่เสี่ยง (สีแดง) (ภาคผนวก 2)

4) ประเมินผล

6.3 ส่งเสริมการสร้างกลุ่มเกษตรกร

6.3.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งเป็น “วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร”

6.3.2 อบรมเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ วันที่ 27 มีนาคม 2562

1) สมุนไพรอินทรีย์

2) การปลูกสมุนไพรหญ้าหวานใน “โรงเรือนปลูกสมุนไพรน้ำน้อย”

3) ประเมินผล

6.4 ส่งเสริมความรู้ในการสร้างอาชีพ

6.4.1 อบรมเรื่อง การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเพื่อสร้างอาชีพ วันที่ 25 เมษายน 2562

1) การแปรรูปหญ้าหวานอบแห้ง

2) การแปรรูปลูกประคบจากสมุนไพรในท้องถิ่น

3) ประเมินผล

6.5 ส่งเสริมความรู้เรื่องกลไกการตลาดและการจัดจำหน่าย

6.5.1 อบรมเรื่อง การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

1) ห่วงโซ่อุปทาน

2) การตลาดบนโซเชียลมีเดีย

3) ประเมินผล

6.6 ส่งเสริมการหาคู่ค้า เพื่อการเพิ่มรายได้

6.6.1 ดำเนินการประสานคู่ค้ารับซื้อวัตถุดิบสมุนไพร

1) สหกรณ์สมุนไพรสกลนคร สั่งซื้อใบเป่ล่าตากแห้งจำนวน 2000 กิโลกรัม โดยให้จัดส่งครั้งละ 200 กิโลกรัม จำนวน 10 เดือน ราคา กิโลกรัมละ 30 บาท เป็นเงิน 60,000 บาท ในนามกลุ่ม

6.6.2 ดำเนินการประสานคู่ค้ารับซื้อลูกประคบ

1) บริษัทประชารัฐรักสามัคคี สกลนคร (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด สั่งซื้อลูกประคบ จำนวน 900 ลูก ราคา 30,000 บาท ในนามกลุ่ม

6.7 ประเมินผลโครงการ

6.7.1 ทางด้านสุขภาพ

6.7.1.1 เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีค่าคลอรีนเอสเตอเรสลดลง

โดยการตรวจเลือดเกษตรกรซ้ำ ครั้งที่ 2 เพื่อหาปริมาณของเอมไซน์คลอรีนเอสเตอเรส จำนวน 53 คน ณ รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ในวันที่ 7 สิงหาคม 2562 พบว่า

1. อยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย	26	คน คิดเป็นร้อยละ	49.06
2. อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง	13	คน คิดเป็นร้อยละ	24.53
3. อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย	14	คน คิดเป็นร้อยละ	26.42

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบผลการตรวจเลือดเกษตรกรก่อนหลัง

ข้อ	กลุ่ม	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ผล
1	อยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย	20.75	49.06	เพิ่มขึ้น
2	อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง	43.40	24.53	ลดลง
3	อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย	35.85	26.42	ลดลง

จากตารางพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพที่ดีขึ้น โดยอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย ร้อยละ 49.06 เพิ่มขึ้นจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 28.31 โดยอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง ร้อยละ 24.53 ลดลงจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 18.87 และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย ร้อยละ 26.42 ลดลงจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 9.43 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรและประชาชนในชุมชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น มีความตระหนักในการดูแลสุขภาพ

6.7.1.2 การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดินและน้ำเพื่อการเกษตร

โดยการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดินและน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง 5 พื้นที่ จำนวน 2 ครั้ง ระยะเวลาต่างกันแต่ละครั้ง 6 เดือน รวม 5 จุด ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดินเพื่อการเกษตร

พารามิเตอร์	เก็บตัวอย่างดินครั้งที่ 1					เก็บตัวอย่างดินครั้งที่ 2				
	จุดที่ 1	จุดที่ 2	จุดที่ 3	จุดที่ 4	จุดที่ 5	จุดที่ 1	จุดที่ 2	จุดที่ 3	จุดที่ 4	จุดที่ 5
pH	6.40	6.17	6.22	7.11	5.95	6.10	5.53	5.12	4.94	6.44
EC (dS/m)	0.01055	0.0334	0.0242	0.0539	0.0376	0.0004	0.0009	0.0003	0.0004	0.0012
N	0.0586	0.1427	0.3190	0.1396	0.2361	0.0690	0.2668	0.3034	0.108	0.2523
K	95.09	518.01	423.42	738.35	106.65	101.34	523.09	502.45	708.81	112.47
P	0.1946	0.3664	0.2897	0.0147	0.1780	0.2012	0.3589	0.3209	0.0308	0.2087
OM	1.1524	2.5284	3.4228	2.3048	2.2704	1.2987	2.9773	3.9778	2.4687	3.7253

หมายเหตุ :

pH คือ ค่าความเป็นกรด ต่าง

BOD (Biochemical Oxygen Demand) คือ ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์

COD (Chemical Oxygen Demand) คือ ปริมาณออกซิเจนที่สารเคมีใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์

สารเคมีตกค้างในดิน คือ กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตและคาร์บาเมท

ND คือ ตรวจไม่พบ

สรุปผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำพื้นดินที่ตัวอย่างเกษตรกร 5 จุด ใน ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร จำนวน 2 ครั้ง ระยะเวลาห่างกันประมาณ 6 เดือน พบว่าน้ำทั้ง 5 จุด อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการเกษตร ไม่มีการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารเคมีตกค้าง

จากผลการตรวจปริมาณของเอมไซน์คลอรีนเอสเตอไรด์ในเลือดเกษตรกร และผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดินและน้ำเพื่อประโยชน์ด้านการเกษตร พบว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกัน โดยผลตรวจเลือดเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 28.31 และไม่มีจุดที่มีปริมาณสารเคมีตกค้างเพิ่มขึ้น อาจกล่าวได้ว่าเกษตรกรมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชลดลง

6.7.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถจัดจำหน่ายวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์แปรรูปในนามของกลุ่มสมุนไพรรวม 90,000 บาท

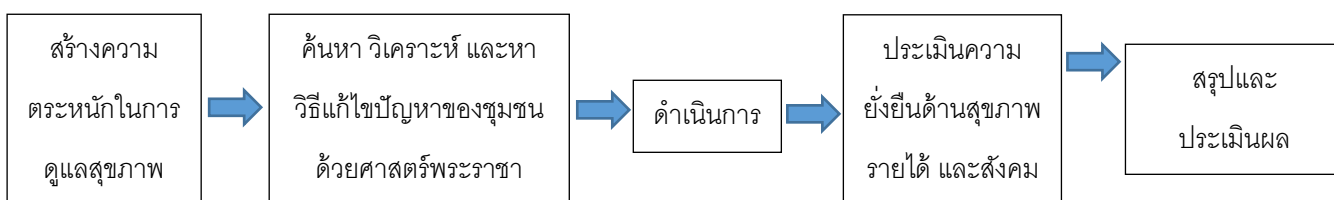
6.7.3 ทางด้านสังคม

ได้เกิดมิติทางสังคม ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. เกิดความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง ในการพัฒนาหลักสูตรการแปรรูปสมุนไพรรวมเป็นผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน ดังภาพ (ภาคผนวก)
2. เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรในการสร้างรายได้จากสมุนไพรรวม 1 กลุ่ม

6.8 สรุปผลการประเมินโครงการ

6.8.1 การดำเนินโครงการถึงแม้จะมีระยะเวลาที่จำกัดแต่ก็ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังโมเดล

6.8.2 ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ต้นทาง คือ เข้าใจกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.34 (ข้อ 8.6.2.2) กลางทาง คือ กระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตร ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.23 (ข้อ 8.6.2.3) และปลายน้ำ คือ กระบวนการตลาด ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.28 (ข้อ 8.6.2.4)

6.8.3 ชุมชนมีความตระหนักด้านการดูแลสุขภาพ พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพที่ดีขึ้น โดยอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัยร้อยละ 49.06 เพิ่มขึ้นจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 28.31 (ข้อ 6.7)

7. การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น (ชื่อหน่วยงาน และการดำเนินงาน)

7.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

- 1) ร่วมดำเนินการตรวจหาค่าคลอรีนเอสเทอเรส จากเลือดของเกษตรกร
- 2) ร่วมหาแนวทางในการสร้างกลุ่มเกษตรกร
- 3) อนุเคราะห์วิทยากรและสถานที่ ในการอบรม

7.2 โรงพยาบาลวานรนิวาส จ.สกลนคร

- 1) อนุเคราะห์วิทยากรในการอบรม
- 2) สนับสนุนการรับซื้อสินค้าจากเกษตรกร

7.3 ไร่น้ำหนึ่ง ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

- 1) ร่วมทดสอบนวัตกรรมต้นแบบ “โรงเรือนปลูกสมุนไพรน้ำน้อย”
- 2) เป็นหน่วยเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมต้นแบบเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกร

ปราดเปรื่อง Smart Farmer

7.4 สหกรณ์สมุนไพรสกลนคร

- 1) สนับสนุนการรับซื้อสินค้าจากเกษตรกร

7.5 บริษัทประชารัฐรักสามัคคี สกลนคร (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

- 1) สนับสนุนการรับซื้อสินค้าจากเกษตรกร

7.6 องค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง

- 1) สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรการแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน เพิ่มเติม

8. ผลการดำเนินงาน / ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

8.1 ผลการดำเนินงานในภาพรวมของโครงการ

เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
1. จัดตั้งหน่วยเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมต้นแบบเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer	1. จำนวนหน่วยเรียนรู้1..... 2. ชื่อหน่วยเรียนรู้ ...หน่วยเรียนรู้ผู้ปลูกสมุนไพรและเกษตรกรอินทรีย์ ตำบลอินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
2. เทคโนโลยีนวัตกรรมการผลิตทางการเกษตรต้นแบบ	1. จำนวน1..... 2. ชื่อเทคโนโลยีนวัตกรรม “โรงเรือนปลูกสมุนไพรน้ำน้อย”
3. เกษตรกรวัยแรงงาน (อายุ 18 – 64 ปี)ได้รับการพัฒนาและยกระดับความสามารถให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer	จำนวน6.....คน คิดเป็นร้อยละ8..... จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
4. เครือข่ายการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องด้วย	1. จำนวนเครือข่าย2.....

เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
เทคโนโลยีต้นแบบ และมีการประยุกต์ใช้ในพื้นที่เป้าหมาย	2. ชื่อเครือข่าย .1) ผู้ปลูกสมุนไพรรักษาหวาน 2) กลุ่มเปลี่ยนไปไม่เป็นรายได้
5. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้แก่เกษตรกร จากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 61,000 บาทต่อปี	1. จำนวนเกษตรกรที่มีรายได้เพิ่มขึ้น.....25...คนคิดเป็น 50 %..... 2. รายได้ที่เพิ่มขึ้น เฉลี่ย .10,000..... บาทต่อปี
6. ผลประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของผู้เข้าร่วมโครงการ *	ระดับดี..... (คะแนน..4.37) คิดเป็นร้อยละ80..... ของผู้เข้าร่วมโครงการ
7. ผลประเมิน การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ *	ระดับดี..... (คะแนน 4.28) คิดเป็นร้อยละ80.... ของผู้เข้าร่วมโครงการ

*หมายเหตุ หัวข้อที่ทำการประเมิน มีคะแนนตั้งแต่ 1 - 5 (รายละเอียดในตัวอย่างแบบประเมิน)

และใช้ช่วงคะแนนเฉลี่ยตามความหมายดังนี้

คะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน
คะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับต้องปรับปรุง
คะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับพอใช้
คะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับดี
คะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับดีมาก

8.2 ผลการดำเนินงาน ตามผลที่คาดว่าจะได้รับที่กำหนดไว้

ผลที่คาดว่าจะได้รับที่กำหนดไว้	ผลการดำเนินงานที่ได้ (อธิบาย)
1. ได้ข้อมูลสมุนไพรรักษาหวานในพื้นที่	ผลการดำเนินงานอธิบายตามคำถามจากสนทนากลุ่ม ดังนี้ 1. ในตำบลอินทร์แปลงมีกี่ครอบครัวที่ปลูกสมุนไพรรักษาหวาน มีการปลูกสมุนไพรรักษาหวานในครัวเรือนร้อยละ 90 แต่มีผู้ดำเนินการปลูกเพื่อจำหน่าย 25 ครัวเรือน 2. เหตุผลที่คนอื่นไม่ทำเพราะอะไร ไม่มีแรงงาน มีแต่ผู้สูงอายุที่อยู่ที่บ้าน ไม่มั่นใจจุดรับซื้อ 3. กลุ่มที่หาพบปัญหาอุปสรรคอะไร ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 4. ปัญหาที่แก้ไขแล้วมีอะไรบ้าง เริ่มมีการส่งเสริมการปลูก และหาสมุนไพรรักษาหวานจากแหล่งอื่น 5. อะไรบ้างที่ยังไม่ได้แก้ไข มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และผลผลิตที่เพียงพอ 6. ผลดีที่ได้รับจากการทำสมุนไพรรักษาหวานมีอะไรบ้าง รายได้ ได้ความรู้ และห่างไกลจากสารเคมี 7. สมุนไพรรักษาหวานชนิดไหนบ้างที่ ขายได้เงิน จากมากไปหาน้อย

ผลที่คาดว่าจะได้รับที่กำหนดไว้	ผลการดำเนินงานที่ได้ (อธิบาย)
	<p>หมู่บ้าน ไบเบิ้ล</p> <p>8. สมุนไพรตัวไหน น่าสนใจมากที่สุด อยากปลูก</p> <p>กัญชา พรหมมิ ขมิ้นชัน ไพล พริก อ้อยอินทรีย์</p>
<p>2. ที่มาและต้นเหตุของสารเคมีในเลือดของเกษตรกร</p>	<p>จากแบบทดสอบ “ตัวฉันบ้านฉันเป็นอย่างไร” 20 คำถาม มีผู้ตอบแบบทดสอบทั้งสิ้น 40 ท่าน ข้อที่ตอบว่า “ใช่” มากที่สุดคือ ข้อ 13. คุณมีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวน 40 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ตอบว่า “ใช่” น้อยที่สุดคือ ข้อ 12. คุณเสื่อมสมรรถนะทางเพศ จำนวน 3 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ข้อที่ตอบว่า “ไม่ใช่” มากที่สุดคือ ข้อ 7. คุณสูบบุหรี่ จำนวน 35 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ข้อที่ตอบว่า “ไม่ใช่” น้อยที่สุดคือ ข้อ 2. คุณกินผักทุกวัน ข้อ 3. คุณชอบกินผักกับลาบหรือส้มตำ และข้อ 4. คุณเก็บผักพื้นบ้านตามหัวไร่ปลายนามากินฟรี จำนวน 4 ท่าน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10 และเมื่อทำการวิเคราะห์ภาพรวมพบว่า ข้อที่มีคะแนนสูง จะเป็นข้อที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริโภคผัก และการนิยมใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งมีคะแนนสูง ในขณะที่การบริโภคนินยอื่น ๆ หรือดำเนินชีวิต อาทิ การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ มีคะแนนน้อย</p> <p>ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ที่มาและต้นเหตุของสารเคมีในเลือดของเกษตรกร เกิดจากการบริโภคผักที่มียาฆ่าแมลงปนเปื้อน</p>
<p>3. แผนที่เกษตรกรอินทรีย์ ตำบลอินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร</p>	<p>มีเกษตรกรที่ต้องการรวมกลุ่มเพื่อปลูกสมุนไพร 25 ครัวเรือน อยู่ในพื้นที่ปลอดภัย แต่อยู่ใกล้พื้นที่เสี่ยงที่มีการใช้สารเคมี ในการปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง จำนวน 3 พื้นที่</p>
<p>4. ชาวบ้านตระหนกและหวาดกลัวพิษภัยจากสารเคมี</p>	<p>ชาวบ้านมีความตื่นตัว และแสวงหาสมุนไพรเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพโดยมี รพ.สต.แสงเจริญ ร่วมดำเนินการ</p>
<p>5. เกิดแนวทางในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาระบาดในพื้นที่อย่างยั่งยืน ด้วยการรวมกลุ่มเพื่อปลูก เก็บเกี่ยว และแปรรูปสมุนไพร อินทรีย์ เพื่อสร้างรายได้</p>	<p>ชาวบ้านรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้จากสมุนไพร และตระหนักว่าสมุนไพรที่ดีจะต้องไม่ใช้สารเคมี ส่งผลดีต่อ รายได้ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของชุมชน</p>
<p>6. สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้โดยตรง</p>	<p>มีการประสาน โรงพยาบาลวานรนิวาส และสหกรณ์สมุนไพรสกลนคร เพื่อรับซื้อวัตถุดิบสมุนไพร และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรของชาวบ้าน</p>
<p>7. เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานปกครองในพื้นที่</p>	<p>เกิดความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง ในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรและประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรในครัวเรือน โดยได้กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563</p>

8.3 ผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดเป้าหมายของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้	ผลการดำเนินงานที่ได้ (อธิบาย)
1. จำนวนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ	50 คน	มีผู้เข้าร่วมโครงการ 75 คน
2. จำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์อย่างน้อย	2 ผลิตภัณฑ์	สมุนไพรอบแห้ง, ลูกประคบสมุนไพร
3. ช่องทางการตลาดอย่างน้อย	1 ช่องทาง	เกษตรกรมีความรู้เรื่องการทำการตลาด ผ่านแอปพลิเคชัน ไลน์และเฟซบุ๊ก โดยมีเชื่อมโยงประสานกับกลุ่มลูกค้าได้แก่ โรงพยาบาลวชิรพยาบาล บริษัทประชารัฐรักสามัคคีฯ และสหกรณ์สมุนไพรสกลนคร
4. กลุ่มเกษตรกร	1 กลุ่ม	รวมกลุ่ม 1) ผู้ปลูกสมุนไพรหญ้าหวาน 2) กลุ่มเปลี่ยนใบไม้เป็นรายได้ เป็นกลุ่มสมุนไพร

8.4 ผลการดำเนินงาน ตามแผนกิจกรรม/วิธีดำเนินการ ที่กำหนดไว้

ได้ผลการดำเนินงานตามแผนกิจกรรม และวิธีดำเนินการ ที่กำหนดไว้ คือ

1. ได้สร้างความตระหนักถึงอันตรายของสารเคมีและยาฆ่าแมลง
2. ได้สร้างการมีส่วนร่วมและค้นพบนวัตกรรม “โรงเรือนปลูกพืชแบบน้ำน้อย” จากภูมิปัญญาและปราชญ์ประจำหมู่บ้าน
3. ได้ส่งเสริมการรวมกลุ่ม “ชมรมสมุนไพร” และพัฒนาการแปรรูปสมุนไพร
4. ได้สร้างความรู้การจัดการจำหน่ายผ่านทางโซเชียลมีเดียและเครือข่ายการจำหน่ายสมุนไพรระดับจังหวัด สกลนคร

9. รายละเอียดโครงการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี / นวัตกรรม / กิจกรรมที่ดำเนินงาน

9.1 วันที่ดำเนินกิจกรรม จำนวนกลุ่มเป้าหมาย และสถานที่ดำเนินงาน

จัดอบรม จำนวน3..... ครั้ง

ประชุมเชิงปฏิบัติการ2..... ครั้ง

ครั้งที่	วันที่ดำเนินกิจกรรม	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (คน)	สถานที่ดำเนินงาน	หัวข้อการฝึกอบรม
1	3 กุมภาพันธ์ 62	50 (75)	ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วารินวิเศษ จ.สกลนคร	ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน

ครั้งที่	วันที่ดำเนินกิจกรรม	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (คน)	สถานที่ดำเนินงาน	หัวข้อการฝึกอบรม
2	27 มีนาคม 62	50 (75)	ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร	เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์
3	25 เมษายน 62	50 (75)	รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร	การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน
4	10 พฤษภาคม 62	50 (75)	รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร	พัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร
5.	7 สิงหาคม 62	50 (75)	รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร	ประชุมประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

9.2 วิธีการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน ในการจัดฝึกอบรมแต่ละครั้ง

9.2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน

- วิธีการ

 - โฟกัสกรุ๊ปและลงพื้นที่

- กำหนดการและหลักสูตรการฝึกอบรม (ภาคผนวก ง)

กำหนดประชุมเชิงปฏิบัติการ “เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหา
พืชเศรษฐกิจของชุมชน” วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ
“เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน”
“โครงการยกระดับและพัฒนาเกษตรกรฯ (โครงการย่อยที่ 9 : การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรอินทรีย์ฯ)”
วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 8.30 – 16.30 น.
ณ ศาลาประชาคม บ้านโพธิ์ทอง ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562

8.30 - 9.00 น.	ลงทะเบียนรับเอกสารพร้อม
9.00 - 9.10 น.	กล่าวรายงาน
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิกัญจน์ ศิริवालย์ หัวหน้าโครงการ
9.10 - 9.30 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดย นายก่อกุล บัญสนอง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.
สกลนคร
9.30 - 10.15 น.	เสวนา เรื่อง “เกษตรกรอินทรีย์ สมุนไพร สุขภาพ และรายได้”
โดย นายธนะสรณ์ ศิริवालย์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องเรื่องสมุนไพรและภาคประชาชน ตำแหน่ง
ผู้จัดการทั่วไป บริษัทประชารัฐรักสามัคคีสกลนคร (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด และ
นายเกียรติคุณ ทองแดง ผู้เชี่ยวชาญเรื่องสิ่งแวดล้อม นักวิชาการอิสระ
ดำเนินรายการ โดย ผศ.รุจิกัญจน์ ศิริवालย์ หัวหน้าโครงการ
10.30 - 12.30 น.	ประชุมระดมสมอง
(โดย นายธนะสรณ์ ศิริवालย์ นายนายเกียรติคุณ ทองแดง และ ผศ.รุจิกัญจน์ ศิริवालย์)
- การปลูกพืชผักปลอด และสมุนไพรปลอดสารพิษ เพื่อสร้างรายได้
- การรักษาดินและน้ำในชุมชน
- กลุ่มนวัตกรรมในชุมชน เพื่อสร้างรายได้และดูแลสุขภาพ
12.30 - 13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.30 - 15.00 น.	ลงพื้นที่ในชุมชน
(โดย นายธนะสรณ์ ศิริवालย์ นายนายเกียรติคุณ ทองแดง และ ผศ.รุจิกัญจน์ ศิริवालย์)
15.15 - 16.30 น.	สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย พร้อมถาม-ตอบ

หมายเหตุ 10.15 - 10.30 รับประทานอาหารว่าง

15.00 – 15.15 รับประทานอาหารว่าง

- ผลการดำเนินงาน

ระดับดี..... (คะแนน 3.69)

คิดเป็นร้อยละ80.... ของผู้เข้าร่วมโครงการ

- ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่

- แบบลงทะเบียน/รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม (ภาคผนวก ข)

- การติดตามและประเมินผล

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1.ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้					
1.1 หลังการฝึกอบรมท่านได้รับความรู้ในระดับใด	12	15	17	3	3
1.2 องค์ความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อท่าน/กิจการของท่านในระดับใด	8	7	8	13	14
1.3 ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในระดับใด	6	8	10	15	11
1.4 ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ได้ระดับใด	6	7	17	12	8
2. การถ่ายทอดความรู้					
2.1 วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน	12	20	17	1	0
2.2 การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	25	15	8	2	0
2.3 ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับวิทยากรในระดับใด	12	20	17	1	0
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้					
3.1 เนื้อหากับเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในระดับใด	17	20	12	1	0
3.2 ความเหมาะสมของเอกสารและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมอยู่ในระดับใด	18	20	11	1	0

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
3.3 ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการอบรมในระดับใด	18	20	11	1	0
3.4 ท่านคิดว่า การอบรมครั้งนี้มีความคุ้มค่าระดับใด	25	19	6	0	0
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม	20	18	10	2	0

สรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินความพึงพอใจการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 75 คน รวมผู้จัดและเจ้าหน้าที่ สุ่มตัวอย่างประชากรที่ 50 คน ชาย 17 คน และหญิง 33 คน อายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 41 – 60 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร แบ่งผลการประเมิน 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ คะแนนอยู่ที่ 2.93
2. การถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 3.99
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.16
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.12

ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 3.69 โดยไม่รวมข้อ 4 ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม

ผลเชิงปริมาณ

1. จัดการอบรม 1 ครั้ง
2. ผู้เข้าร่วมอบรมตรงตามเป้าหมาย

ผลเชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความตระหนักและมีแรงบันดาลใจในการ ลด เลิกใช้สารเคมี

ผลเชิงเวลา

ตรงตามเวลาที่กำหนด

ผลเชิงค่าใช้จ่าย

มีความคุ้มค่า

9.2.2 อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

- วิธีการ

โป๊กสกรู๊ปและลงพื้นที่

- กำหนดการและหลักสูตรการฝึกอบรม (ภาคผนวก ง)

- ผลการดำเนินงาน
 - ระดับดี..... (คะแนน 4.23)
 - คิดเป็นร้อยละ80.... ของผู้เข้าร่วมโครงการ
- ประโยชน์ที่ได้รับ
 1. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องพิษภัยของสารเคมี
 2. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
 3. ถ่ายทอดนวัตกรรมที่ค้นพบในพื้นที่แก่เกษตรกร
- แบบลงทะเบียน/รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม (ภาคผนวก ข)
- การติดตามและประเมินผล

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1.ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้					
1.1 หลังการฝึกอบรมท่านได้รับความรู้ในระดับใด	16	20	12	2	0
1.2 องค์กรความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อท่าน/กิจการของท่านในระดับใด	15	21	8	6	0
1.3 ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในระดับใด	16	19	10	5	0
1.4 ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ได้ระดับใด	15	19	15	1	0
2. การถ่ายทอดความรู้					

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
2.1 วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน	22	14	13	1	0
2.2 การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	32	8	8	2	0
2.3 ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับวิทยากรในระดับใด	31	13	5	1	0
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้					
3.1 เนื้อหากับเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในระดับใด	23	15	12	0	0
3.2 ความเหมาะสมของเอกสารและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมอยู่ในระดับใด	31	11	8	0	0
3.3 ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการอบรมในระดับใด	32	14	3	1	0
3.4 ท่านคิดว่าการอบรมครั้งนี้มีความคุ้มค่าระดับใด	31	11	8	0	0
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม	32	10	4	4	0

สรุปผลสรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินความพึงพอใจการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 75 คน รวมผู้จัดและเจ้าหน้าที่ สุ่มตัวอย่างประชากรที่ 50 คน ชาย 17 คน และหญิง 33 คน อายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 41 – 60 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร แบ่งผลการประเมิน 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 3.95
2. การถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.34
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.42
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.4

ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.23 โดยไม่รวมข้อ 4 ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม

ผลเชิงปริมาณ

3. จัดการอบรม 1 ครั้ง
4. ผู้เข้าร่วมอบรมตรงตามเป้าหมาย

ผลเชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความตระหนักและมีแรงบันดาลใจในการ ลด เลิกใช้สารเคมี

ผลเชิงเวลา

ตรงตามเวลาที่กำหนด

ผลเชิงค่าใช้จ่าย

มีความคุ้มค่า

9.2.3 การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน

- วิธีการ

พ็อกเก็ตรูปและลงพื้นที่

- กำหนดการและหลักสูตรการฝึกอบรม (ภาคผนวก ง)

กำหนดการ : “การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน”

กำหนดการการอบรมเรื่อง “การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน”

โครงการยกระดับและพัฒนาเกษตรกรฯ (โครงการย่อยที่ 9 : การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ฯ)

วันที่ วันที่ 25 เมษายน 2562 เวลา 8.30 – 16.30 น.

ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

วันที่ 25 เมษายน 2562

08.00- 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 – 10.30 น. เปิดการประชุมและการบรรยาย “มาตรฐานในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร”

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาณจน์ ศิริวัลย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

09.30 - 12.00 น. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเก็บรักษาสมุนไพรหยาบโดยการอบแห้งด้วยพลังงานแสงอาทิตย์” โดย นายองอาจ ประจันศรี ปรากฏชาวบ้าน

12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 – 15.00 น. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การผลิตลูกประคบสมุนไพรเพื่อการจัดจำหน่ายและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ อ.ย.” โดย นางสาวอริษรา เจริญเชาว์ ตำแหน่งแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

15.15 – 16.30 น. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การผลิตลูกประคบสมุนไพรเพื่อการจัดจำหน่ายและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ อ.ย. (ต่อ)” โดย นางสาวอริชรา เจริญเชาว์ ตำแหน่งแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

หมายเหตุ 10.00 – 10.15 รับประทานอาหารว่าง
15.00 – 15.15 รับประทานอาหารว่าง

- ผลการดำเนินงาน

ระดับดี..... (คะแนน 4.34)

คิดเป็นร้อยละ80.... ของผู้เข้าร่วมโครงการ

- ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการแปรรูปสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่า
2. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างสามารถแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ได้

- แบบลงทะเบียน/รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม (ภาคผนวก ข)

- การติดตามและประเมินผล

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1.ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้					
1.1 หลังการฝึกอบรมท่านได้รับความรู้ในระดับใด	17	19	12	2	0
1.2 องค์กรความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อท่าน/กิจการของท่านในระดับใด	18	22	8	2	0
1.3 ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในระดับใด	17	21	10	2	0

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1.4 ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ได้ระดับใด	17	19	13	1	0
2. การถ่ายทอดความรู้					
2.1 วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน	33	8	8	1	0
2.2 การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	34	8	7	1	0
2.3 ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับวิทยากรในระดับใด	33	5	11	1	0
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้					
3.1 เนื้อหากับเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในระดับใด	32	12	5	1	0
3.2 ความเหมาะสมของเอกสารและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมอยู่ในระดับใด	33	8	8	1	0
3.3 ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการอบรมในระดับใด	32	13	4	1	0
3.4 ท่านคิดว่าการอบรมครั้งนี้มีความคุ้มค่าระดับใด	33	13	4	0	0
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม	33	11	4	2	0

สรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินความพึงพอใจการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 89 คน รวมผู้จัดและเจ้าหน้าที่ สุ่มตัวอย่างประชากรที่ 50 คน ชาย 17 คน และหญิง 33 คน อายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 41 – 60 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร แบ่งผลการประเมิน 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.06
2. การถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.45
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.51
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.5

ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.34 โดยไม่รวมข้อ 4 ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม

ผลเชิงปริมาณ

5. จัดการอบรม 1 ครั้ง
6. ผู้เข้าร่วมอบรมตรงตามเป้าหมาย

ผลเชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความตระหนักและมีแรงบันดาลใจในการ ลด เลิกใช้สารเคมี

ผลเชิงเวลา

ตรงตามเวลาที่กำหนด

ผลเชิงค่าใช้จ่าย

มีความคุ้มค่า

9.2.4 พัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร

- วิธีการ

โปสเตอร์รูปและลงพื้นที่

- กำหนดการและหลักสูตรการฝึกอบรม (ภาคผนวก ง)

กำหนดการ : “การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร”

กำหนดการการอบรมเรื่อง “การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร”

โครงการยกระดับและพัฒนาเกษตรกรฯ (โครงการย่อยที่ 9 : การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรอินทรีย์ฯ)

วันที่ วันที่ 10 พฤษภาคม 2562 เวลา 8.30 – 16.30 น.

ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

08.00- 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 – 10.30 น. เปิดการประชุมและการบรรยาย “การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร”

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาณุจันท์ ศิริวัลย์ หัวหน้าโครงการ

09.30 - 12.00 น. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การขายของบนมือถือ”

โดย นายธนะสรรค์ ศิริวัลย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิวมมีเดีย (New Media) อดีตอาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยี
มัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เจ้าของเพจ “สกลนครมหานครแห่งทุกเพศ”ผู้เชี่ยวชาญด้าน
สมุนไพร จาก บ.ประชารัฐรักสามัคคีสกลนคร (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

- 12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 15.00 น. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “**การขายของบนมือถือด้วยโปรแกรมชอปปี้**”
โดย นายธนะสรรค์ ศิริวัลย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิวมีเดีย (New Media) อติตอาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เจ้าของเพจ “สกจนครมหานครแห่งพฤษเวษ” ผู้เชี่ยวชาญด้านสมุมนไพร จาก บ.ประชารัฐรักสามัคคีสกจนคร (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด
- 15.15 – 16.30 น. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “**การขายของด้วยไลน์**” โดย นายธนะสรรค์ ศิริวัลย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิวมีเดีย (New Media) อติตอาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เจ้าของเพจ “สกจนครมหานครแห่งพฤษเวษ” ผู้เชี่ยวชาญด้านสมุมนไพร จาก บ.ประชารัฐรักสามัคคีสกจนคร (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

หมายเหตุ	10.00 – 10.15	รับประทานอาหารว่าง
	15.00 – 15.15	รับประทานอาหารว่าง

- ผลการดำเนินงาน
 - ระดับดี..... (คะแนน 4.28)
 - คิดเป็นร้อยละ80.... ของผู้เข้าร่วมโครงการ
- ประโยชน์ที่ได้รับ
 1. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องช่องทางการตลาดทางโซเชียลมีเดีย
 2. เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างกลุ่มทางโซเชียลมีเดียเพื่อการค้าได้
 3. เกษตรกรมีเครือข่ายจัดจำหน่ายสมุมนไพรระดับจังหวัด
- แบบลงทะเบียน/รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม (ภาคผนวก ข)
- การติดตามและประเมินผล

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1.ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้					
1.1 หลังการฝึกอบรมท่านได้รับความรู้ในระดับใด	22	19	9	0	0

ประเด็นความคิดเห็น/ความพึงพอใจ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1.2 องค์ความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อท่าน/กิจการของท่านในระดับใด	30	17	3	0	0
1.3 ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในระดับใด	29	19	2	0	0
1.4 ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ได้ระดับใด	13	11	19	5	2
2. การถ่ายทอดความรู้					
2.1 วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน	27	11	11	1	0
2.2 การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	28	16	4	2	0
2.3 ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับวิทยากรในระดับใด	27	17	5	1	0
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้					
3.1 เนื้อหากับเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในระดับใด	27	11	11	1	0
3.2 ความเหมาะสมของเอกสารและ/หรือวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมอยู่ในระดับใด	26	11	12	1	0
3.3 ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการอบรมในระดับใด	26	12	11	1	0
3.4 ท่านคิดว่าการอบรมครั้งนี้มีความคุ้มค่าระดับใด	25	14	11	0	0
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม	28	17	5	0	0

สรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินความพึงพอใจการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 77 คน รวมผู้จัดและเจ้าหน้าที่ สุ่มตัวอย่างประชากรที่ 50 คน ชาย 17 คน และหญิง 33 คน อายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 41 – 60 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร แบ่งผลการประเมิน 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.22
2. การถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.36
3. การจัดการถ่ายทอดความรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.26
4. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.46

ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับ ดี คะแนนอยู่ที่ 4.28 โดยไม่รวมข้อ 4 ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรม

ผลเชิงปริมาณ

7. จัดการอบรม 1 ครั้ง
8. ผู้เข้าร่วมอบรมตรงตามเป้าหมาย

ผลเชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความตระหนักและมีแรงบันดาลใจในการ ลด เลิกใช้สารเคมี

ผลเชิงเวลา

ตรงตามเวลาที่กำหนด

ผลเชิงค่าใช้จ่าย

มีความคุ้มค่า

9.2.5 ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

9.2.5.1 ทางด้านสุขภาพ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีค่าคลอรินเอสเตอเรสลดลง

โดยการตรวจเลือดเกษตรกรซ้ำ ครั้งที่ 2 เพื่อหาปริมาณของเอมไซน์คลอรินเอสเตอเรส จำนวน 53 คน ณ รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ในวันที่ 7 สิงหาคม 2562 พบว่า

1. อยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย	26	คน คิดเป็นร้อยละ	49.06
2. อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง	13	คน คิดเป็นร้อยละ	24.53
3. อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย	14	คน คิดเป็นร้อยละ	26.42

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบผลการตรวจเลือดเกษตรกรก่อนหลัง

ข้อ	กลุ่ม	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ผล
1	อยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย	20.75	49.06	เพิ่มขึ้น
2	อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง	43.40	24.53	ลดลง
3	อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย	35.85	26.42	ลดลง

จากตารางพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพที่ดีขึ้น โดยอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย ร้อยละ 49.06 เพิ่มขึ้นจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 28.31 โดยอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยง ร้อยละ 24.53 ลดลงจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 18.87 และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย ร้อยละ 26.42 ลดลงจากก่อนการดำเนินโครงการ ร้อยละ 9.43 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรและประชาชนในชุมชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น มีความตระหนักในการดูแลสุขภาพ

9.2.5.1 ทางด้านเศรษฐกิจ

ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถจัดจำหน่ายวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์แปรรูปในนามของ กลุ่มสมุนไพรร จาก การดำเนินการโครงการ เป็นจำนวนเงิน 90,000 บาท

9.2.5.1 ทางด้านสังคม

ได้เกิดมิติทางสังคม ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. เกิดความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง ในการพัฒนาหลักสูตรการแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน ดังภาพ (ภาคผนวก)
2. เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรในการสร้างรายได้จากสมุนไพร 1 กลุ่ม

กำหนดประชุม “ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์”

กำหนดการประชุม “ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์”
โครงการยกระดับและพัฒนาเกษตรกรฯ (โครงการย่อยที่ 9 : การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ฯ)
วันที่ 7 สิงหาคม 2562 เวลา 8.30 – 16.30 น.

ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

วันที่ 7 สิงหาคม 2562

8.30 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00 - 9.10 น.	กล่าวรายงาน โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิกัญจน์ ศิริวัลย์ หัวหน้าโครงการ
9.10 - 9.30 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดย นายก่อกุล บุญสนอง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ. สกลนคร

- 9.30 - 10.15 น. รายงานผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาญจน์ ศิริวัลย์ นายก่อกุล บัญสนอง และ นายชนะสรรค์ ศิริวัลย์
- 10.30 - 12.30 น. รายงานผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ (ต่อ) โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาญจน์ ศิริวัลย์ นายก่อกุล บัญสนอง และ นายชนะสรรค์ ศิริวัลย์
- 12.30 - 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 - 15.00 น. ประเมินผลโครงการ ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาญจน์ ศิริวัลย์ นายก่อกุล บัญสนอง และ นายชนะสรรค์ ศิริวัลย์
- 15.15 - 16.30 น. สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย พร้อมถาม-ตอบ

หมายเหตุ	10.15 - 10.30	รับประทานอาหารว่าง
	15.00 - 15.15	รับประทานอาหารว่าง

10. งบประมาณ

- 9.1 งบประมาณที่ได้รับแล้ว จำนวน350,000..... บาท
- 9.2 งบประมาณที่ใช้ไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน400,000..... บาท
- 9.3 งบประมาณคงเหลือ จำนวน-50,000..... บาท
- 9.4 แบบรายงานผลการใช้เงิน (จ่ายจริงรายเดือน)

ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	รวม
2,880	9,360	121,580	94,260	48,680	37,880	11,120	47,840	26,400	0	400,000

11. ปัญหา อุปสรรค

1. การติดตามผู้เข้าอบรมรายเดิม
2. การอบรมอยู่ในช่วงฤดูการทำนาของเกษตรกร

12. ประโยชน์ที่สาธารณชนได้รับเป็นรากฐานของชุมชนในการก้าวไปสู่เกษตรอินทรีย์เต็มพื้นที่ต่อไป

13. ภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโครงการทั้งหมดที่สื่อถึงการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ พร้อมคำบรรยายภาพ

ภาพที่ 1 (ก) ลงพื้นที่ร่วมหารือแนวทางการดำเนินการโครงการ ร่วมกับบริษัทประชารัฐรักสามัคคี ประชาชนและเกษตรกร ตำบลอินทร์แปลง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 1 (ข) ลงพื้นที่ร่วมหารือแนวทางการดำเนินการโครงการ ร่วมกับบริษัทประชารัฐรักสามัคคี ประชาชนและเกษตรกร ตำบลอินทร์แปลง อำเภอมวนรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 2 ลงพื้นที่ร่วมหารือแนวทางการดำเนินการโครงการ ร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน บ้านโพธิ์ทอง ตำบลอินทร์แปลง อำเภอมวนรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 3 (ก) ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและดำเนินโครงการ
ตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 3 (ข) ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและดำเนินโครงการ
ตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 4 ลงพื้นที่ร่วมหาแนวทางความร่วมมือกับ นายก่อฤศล บุญสนอง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) บ้านแสงเจริญ ตำบลอินทร์แปลง อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 5 ลงพื้นที่ร่วมหาแนวทางความร่วมมือกับหัวหน้างานแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลวานรนิวาส
อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 6 (ก) ลงพื้นที่ร่วมทดสอบนวัตกรรมต้นแบบ ณ ไร่น้ำหนึ่ง
ตำบลอินทร์แปลง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 6 (ข) ลงพื้นที่ร่วมทดสอบนวัตกรรมต้นแบบ ณ ไร่น้ำหนึ่ง
ตำบลอินทร์แปลง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 7 ตรวจเลือดเกษตรกรครั้งที่ 1 เพื่อหาปริมาณของเอมไซน์คลอรีนเอสเตอเรส
ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 8 เก็บตัวอย่างดินและน้ำแปลงปลูกพืชเกษตรกรครั้งที่ 1
ยกตัวอย่าง จุดที่ 5 บ้านเลขที่ 34 หมู่ 9 ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 9 ชาวบ้านทำแบบทดสอบ “ตัวฉันบ้านฉันเป็นอย่างไร”
ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 10 ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับกรรมการผู้จัดการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีสกลนคร(วิสาหกิจเพื่อชุมชน)กำจัด
ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 11 ประชุมเชิงปฏิบัติการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหัวหน้างานแพทย์แผนไทยและผู้แทนจากโรงพยาบาลวานรนิวาส จ.สกลนคร เกี่ยวกับสมุนไพรอินทรีย์ ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 12 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

(3 กุมภาพันธ์ 2562)

ภาพที่ 13 (ก) ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ. วารนนิवास จ.สกลนคร (27 มีนาคม 2562)

ภาพที่ 13 (ข) ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ ณ ศาลาประชาคม ต.อินทร์แปลง อ. วารนนิवास จ.สกลนคร (27 มีนาคม 2562)

ภาพที่ 14 (ก) อบรมการแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ณ รพ.สต.บ้านแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร (25 เมษายน 2562)

ภาพที่ 14 (ข) อบรมการแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ณ รพ.สต.บ้านแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร (25 เมษายน 2562)

ภาพที่ 15 อบรม พัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร ณ รพ.สต.บ้านแสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร (10 พฤษภาคม 2562)

ภาพที่ 16 เก็บตัวอย่างดินและน้ำแปลงปลูกพืชเกษตรครั้งที่ 2 ยกตัวอย่าง จุดที่ 3 บ้านเลขที่ 117 หมู่ 3 ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 17 ตรวจเลือดเกษตรกรครั้งที่ 2 เพื่อหาปริมาณของเอมไซน์คลอรีนเอสเตอเรส
ณ รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร

ภาพที่ 18 ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ (7 สิงหาคม 2562)

ภาพที่ 19 ผลิตภัณฑ์จากโครงการ ได้แก่ หู้าหวานอบแห้งและลูกประคบจากสมุนไพร

14. ผู้รายงาน...ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิกัญจน์ ศิริวาณิช..... ตำแหน่ง...อาจารย์ (หัวหน้าโครงการวิจัย).....
โทรศัพท์.....062-5415558.....โทรสาร.....E-mail :rujikarn.s@ku.th.....
15. วันที่รายงาน ณ วันที่20..... เดือนกันยายน.....พ.ศ.2562.....

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

4. คู่มือ/หลักสูตร/รายละเอียดเทคโนโลยี นวัตกรรม ที่ใช้ในการจัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

เอกสารและเครื่องมือประกอบ

“เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกร และค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน” วันที่ 3
กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 8.30 – 16.30 น.

แบบทดสอบ “ตัวฉันบ้านฉันเป็นอย่างไร”

ประกอบประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิถีชีวิต ความต้องการของเกษตรกรและค้นหาพืชเศรษฐกิจของชุมชน

แบบทดสอบ ตัวฉันบ้านฉันเป็นอย่างไร

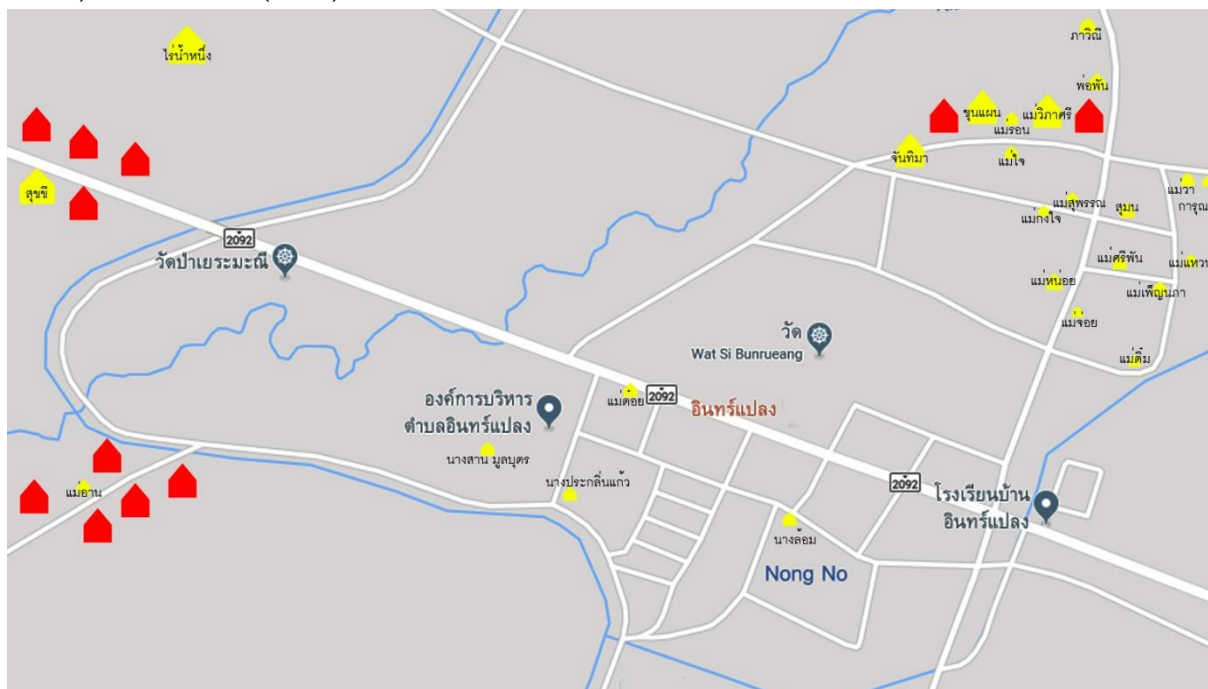
จงเติมเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ใช่” “ไม่ใช่” และ “ไม่แน่ใจ” เพียง 1 ข้อ

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1	คุณปลูกผักกินเอง	25	3	12
2	คุณกินผักทุกวัน	26	4	10
3	คุณชอบกินผักกับลาบหรือส้มตำ	34	4	2
4	คุณเก็บผักพื้นบ้านตามหัวไร่ปลายนามากินฟรี	29	4	7
5	คุณซื้อน้ำขวดดื่ม	6	32	2
6	คุณดื่มน้ำจากปะปา	10	27	3
7	คุณสูบบุหรี่	2	35	3
8	คุณชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2	34	4
9	คุณชอบดื่มชา หรือกาแฟ	12	21	7
10	คุณเป็นโรคเบาหวาน ความดัน ไต มะเร็ง หรือ อัลไซเมอร์ อย่างไม่อย่างหนึ่ง	7	27	6
11	คุณเป็นโรคผิวหนัง	5	30	5
12	คุณเสื่อมสมรรถนะทางเพศ	3	33	4

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
13	คุณมีอาชีพเป็นเกษตรกร	40	0	0
14	ยาฆ่าหญ้าทำให้ประหยัดเวลา คุ่มค่าต่อการทำงาน ราคาไม่แพง	11	22	7
15	ใช้ปุ๋ยเคมี พืชโตเร็วกว่า ใช้ปุ๋ยอินทรีย์	26	8	6
16	ปุ๋ยเคมีทำให้ประหยัดเวลา คุ่มค่าต่อการทำงาน ราคาไม่แพง	20	11	9
17	เวลาไปนาหรือไปสวน คุณจะรู้สึกตามัว หรือเวียนศีรษะ	18	14	8
18	คุณกินปลาทุกวัน	15	13	12
19	คุณชอบรับประทานเนื้ออย่าง	8	25	7
20	บ้านของคุณมีคนอาศัยไม่เกิน 3 คน	12	28	0

แผนที่เกษตรอินทรีย์ ตำบลอินทร์แปลง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสกลนคร

แผนที่เกษตรอินทรีย์ ตำบลอินทร์แปลง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสกลนคร แสดงพื้นที่เป้าหมาย (สีเหลือง) และพื้นที่เสี่ยง (สีแดง)

คู่มือ/หลักสูตร/รายละเอียดเทคโนโลยี นวัตกรรม ที่ใช้ในการจัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

หลักสูตร : การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

ระยะเวลา	8 ชั่วโมง
จำนวนผู้เข้าร่วมการอบรม	อย่างน้อย 50 คน
สถานที่ในการอบรม	ศาลากลางบ้าน ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส และแปลงตัวอย่าง
ช่วงเวลาในการจัดอบรม	27 มีนาคม 2562

วัตถุประสงค์ของการอบรม

1. เกษตรกรมีความเข้าใจและตระหนักเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์
2. เกษตรกรมีความเข้าใจและสามารถสร้างโรงเรือนนวัตกรรมที่ค้นพบ เพื่อใช้ปลูกสมุนไพรหญ้าหวานได้
3. เกษตรกรเข้าใจและสามารถปลูก บำรุงรักษาและเก็บเกี่ยว สมุนไพรหญ้าหวานจากโรงเรือนแบบปิดได้
4. เกษตรกรมีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรลด ละเลิก การใช้ยาฆ่าแมลง
2. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการปลูกสมุนไพรหญ้าหวาน
3. เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพร

เนื้อหาหลักสูตร

เนื้อหาแบ่ง ออกเป็น 2 เนื้อหาดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์
เป็นการอบรมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และจุลินทรีย์ต่างๆ ทดแทนการใช้สารเคมี และการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรท้องถิ่น
2. การสร้างโรงเรือนนวัตกรรม และการปลูก บำรุงรักษาและเก็บเกี่ยว สมุนไพรหญ้าหวานจากโรงเรือน
เป็นการอบรมการสร้างโรงเรือนนวัตกรรม ที่ผู้วิจัยได้ค้นพบและร่วมพัฒนาขึ้น นอกจากนั้นก็สอนและแนะนำวิธีการปลูกสมุนไพรหญ้าหวาน การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษา เพื่อนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ในหลักสูตรต่อไป

เนื้อหาประกอบการการอบรมหลักสูตร : การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

เรื่องที่ 1 “วิธีป้องกันอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตร ด้วยเกษตรพอเพียงและสมุนไพร”

บทนำ

ทุกวันนี้ มีผู้บริโภคจำนวนมากที่ยังไม่ตระหนักว่าชีวิตได้ถูกคุกคามจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสารเคมีอื่น ๆ ที่อาจปนเปื้อนมาจากกระบวนการผลิต ซึ่งเมื่อสารเคมีเหล่านี้เมื่อเข้าสู่ร่างกายอาจเกิดผลกระทบต่อร่างกายทำให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมา เช่น ผดผื่นที่ผิวหนัง อาการวิงเวียน และมึนงงศีรษะ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีอาการที่ไม่ได้แสดงออกมาให้เห็นในทันทีทันใด เช่น การทำงานผิดปกติของระบบประสาทหรือมะเร็ง จึงไม่มีใครตระหนักว่าการเจ็บป่วยเหล่านี้มีสาเหตุมาจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การที่สารเคมีเหล่านี้ตกค้างอยู่ในธรรมชาติจึงเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกร สมาชิกในครอบครัว และผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ ๆ มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน สิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ แหล่งน้ำและอาหาร ทั้งนี้ บริษัทผู้ผลิตสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะต้องจัดให้มีฉลากแสดงวิธีใช้สารเคมี ซึ่งถ้าใช้อย่างถูกต้องจะปลอดภัย

อันตรายจากสารพิษ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพของผู้ได้รับพิษเข้าสู่ร่างกายจะมีการแสดงอาการอยู่ ๒ แบบ คือ

1. แบบเฉียบพลัน โดยแบบเฉียบพลันจะเกิดขึ้นเมื่อร่างกายได้รับพิษของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมาก จะแสดงอาการอย่างทันทีทันใด เช่น ปวดศีรษะ มึนงง คลื่นไส้ อาเจียน เจ็บหน้าอก ปวดกล้ามเนื้อ เหงื่อออกมาก ท้องร่วง เป็นตะคริว หายใจติดขัด มองเห็นไม่ชัดเจน หรืออาจร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิต

2. แบบเรื้อรัง ภัยร้ายเงียบหรือเรียกว่า "การตายผ่อนส่ง" คือแบบเรื้อรัง โดยจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับพิษของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนน้อยต่อเนื่องเป็นเวลานาน ซึ่งกว่าจะแสดงอาการอาจใช้เวลาเป็นเดือน เป็นปีภายหลังจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เช่น การเป็นหมัน การเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ การเป็นอัมพฤกษ์ อัมพาต และมะเร็ง เป็นต้น

ดังนั้น เกษตรกรจึงต้อง ลด ละเลิก ใช้สารเคมี แล้วใช้สมุนไพรก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ปัญหาโรคและแมลงลดลงได้ แถมยังไม่เกิดสารพิษตกค้าง ที่สำคัญยังมีต้นทุนในการดำเนินงานน้อยกว่าสารเคมีอยู่มาก การใช้สมุนไพรไล่แมลงและศัตรูพืชจึงเป็นเรื่องที่ควรปฏิบัติ

การใช้สมุนไพรล้างพิษสารเคมี

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แนะนำวิธีใช้รางจืดขับสารพิษจากยาฆ่าแมลงหรือสารกำจัดศัตรูพืช โดยนำใบสด 5-7 ใบ คั้นกับน้ำ 1 แก้ว (250 มิลลิลิตร) รับประทานก่อนอาหาร 3 เวลา ต่อเนื่อง 7 วัน ที่แนะนำให้ใช้เพียง 7 วัน เพราะรางจืดมีฤทธิ์เย็นเมื่อกินติดต่อกันอาจทำให้ระบบในร่างกายเสียสมดุลได้ นอกจากนั้น หมอพื้นบ้านมักจะนำรางจืดมาใช้ถอนพิษชาวบ้านที่ได้รับยาฆ่าแมลง ยาเบื่อชนิดต่าง ๆ โดยนำใบรางจืดสดมาคั้นน้ำให้ผู้ป่วยที่กินยาฆ่าแมลงดื่มโดยเร็วที่สุด เป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนนำส่งโรงพยาบาล สอดคล้องกับงานวิจัยในหนูทดลองที่พบว่า สารสกัดด้วยน้ำของใบรางจืดมีฤทธิ์ต้านสารพิษพาราควอตได้ โดยทำให้อัตราการตายของหนูทดลองลดลง

หลักการพื้นฐานของการทำเกษตรอินทรีย์

การทำเกษตรอินทรีย์มีหลักพื้นฐาน ดังนี้

1. ห้ามใช้สารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้า ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช และฮอร์โมน
2. เน้นการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเช่นปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อให้พืชแข็งแรงมีความต้านทานต่อโรคแมลง
3. รักษาความสมดุลของธาตุอาหารภายในฟาร์ม โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. ป้องกันมิให้มีการปนเปื้อนของสารเคมีจากภายนอกฟาร์ม ทั้งจากดิน น้ำ และอากาศ โดยจัดสร้างแนวกันชน ด้วยการขุดคู หรือปลูกพืชยืนต้น และพืชล้มลุก
5. ใช้พันธุ์พืชหรือสัตว์ที่มีความต้านทาน และมีหลากหลาย ห้ามใช้พันธุ์พืชหรือสัตว์ ที่ได้จากการตัดต่อสารพันธุกรรม
6. การกำจัดวัชพืชใช้เตรียมดินที่ดี และแรงงานคนหรือเครื่องมือกลแทนการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช
7. การป้องกันกำจัดวัชพืชใช้สมุนไพรกำจัดศัตรูพืชแทนการใช้ยาเคมีกำจัดศัตรูพืช
8. ใช้ฮอร์โมนที่ได้จากธรรมชาติ เช่น จากน้ำสกัดชีวภาพแทนการใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์
9. รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการรักษาไว้ซึ่งพันธุ์พืช หรือสัตว์ สิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดที่มีอยู่ในท้องถิ่น ตลอดจนปลูกหรือเพาะเลี้ยงขึ้นมาใหม่
10. การปฏิบัติหลักการเกี่ยวกับและการแปรรูปให้ใช้วิถีธรรมชาติ และประหยัดพลังงาน
11. ให้ความเคารพสิทธิมนุษยชนและสัตว์
12. ต้องเก็บบันทึกข้อมูลไว้อย่างน้อย 3 ปี เพื่อรอการตรวจสอบ

สมุนไพรไล่แมลง

สมุนไพร คือ พืชที่มีส่วนต่าง ๆ เช่น ใบ ราก เปลือก ดอก ผล ที่มีสารออกฤทธิ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช มีผลโดยตรง โดยการกระทบต่อระบบประสาท และระบบหายใจ ทำให้แมลงตายทันที และจะมีผลโดยอ้อมโดยการต่อระบบอื่น ๆ โดยการไปยับยั้งการกินอาหาร การลอกคราบ การเจริญเติบโตของแมลง

การใช้สมุนไพรกำจัดศัตรูพืช

- ดอก ควรเก็บในระยะดอกตูมเพิ่งจะบาน
- ผล ควรเก็บในระยะที่ผลยังไม่สุก เพราะสารต่าง ยังไม่ถูกส่งไปเลี้ยงเมล็ด
- เมล็ด ควรเก็บในระยะที่ผลสุกงอมเต็มที่ ซึ่งเป็นระยะที่เมล็ดแก่เต็มที่ และจะมีสารต่าง ๆ สะสมอยู่ในปริมาณมาก
- หัวและราก ควรเก็บในระยะที่เริ่มมีดอก เพราะระยะนี้ต้นพืชจะมีการสะสมสารต่าง ๆ ไว้ที่รากและควรเก็บในฤดูหนาวปลายฤดูร้อน เพราะเป็นช่วงที่กระบวนการสังเคราะห์แสงหยุดทำงาน
- เปลือก ควรเก็บก่อนที่จะมีการผลิใบใหม่และควรเก็บในฤดูร้อนและฤดูฝน

สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อควบคุมและกำจัดศัตรูพืช

1. สะเดา

1.1 สารสำคัญของสะเดา

สะเดามีสารสำคัญ คือ อาซาไดแรคติน ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

- ยับยั้งการลอกคราบของแมลง
- ยับยั้งการกินอาหารชนิดถาวร จนทำให้แมลงตายในที่สุด
- ยับยั้งการเจริญเติบโตของไข่ หนอน และดักแด้
- เป็นสารไล่แมลง
- ยับยั้งการวางไข่ของแมลง ทำให้ปริมาณไข่ลดลง

1.2 พืชและศัตรูพืช

ผักตระกูลกะหล่ำ : หนอนใยผัก หนอนคืบกะหล่ำ หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก หนอนเจาะยอดกะหล่ำ เพลี้ยอ่อนกะหล่ำ ตั๊กแตนผัก

ถั่วฝักยาว : หนอนเจาะฝักถั่ว หนอนผีเสื้อสีน้ำเงิน หนอนแมลงวันเจาะต้นถั่ว หนอนกระทู้หอม หนอนแมลงวันชอนใบถั่ว

หน่อไม้ฝรั่ง : หนอนกระทู้หอม หนอนเจาะสมอฝ้าย*

กระเจี๊ยบเขียว : เพลี้ยจักจั่นฝ้าย หนอนเจาะสมอฝ้าย

หอมแดง : หนอนกระทู้หอม*

มะเขือเทศ : หนอนเจาะสมอฝ้าย แมลงหวี่ขาวยาสูบ

มะเขือเปราะ : เพลี้ยจักจั่นฝ้าย หนอนเจาะผลมะเขือ หนอนเจาะยอดมะเขือ

ถั่วเขียว : หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก หนอนม้วนใบ หนอนม้วนใบถั่ว

มะลิ : หนอนเจาะดอกมะลิ

1.3 วิธีใช้

1.3.1 ใช้ผลแก่(สดหรือตากแห้ง/เฉาะเมล็ดในหรือเมล็ดใน+เนื้อ+เปลือก) ผลสะเดา 1 กก. บดปั่นแช่น้ำ 20 ลิตร นาน 24 ชม. ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อ 50-100 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทรงพุ่มทุก 3 - 5 วัน

1.3.2 เมล็ดสะเดาบดละเอียดอัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่ (หว่านรอบต้นในอัตรา 2.5 กรัม/ต้น) สามารถที่จะกำจัดตัวอ่อนของตั๊กแตนผักที่อาศัยอยู่ในดินได้ดี

2. สาบเสือ

2.1 สารสำคัญของสาบเสือ

สาบเสือนี้อุดมไปด้วยสารสำคัญ คือ ฟีนิน คูมาริน เนบโตรีโนน ลิโมนิน ยูฟาทอล ลูทีโอล ฟาโวน คาไดอิน แคมเฟอร์ ที่มีคุณสมบัติ เป็นสารไล่แมลงศัตรูพืชชนิดต่างๆ

2.2 การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

กำจัดเพลี้ยอ่อน ไล่หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผักและแมลงศัตรูในโรงเก็บ ป้องกันกำจัดโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราและแบคทีเรีย

2.3 วิธีใช้

2.3.1 ต้นและใบ ผึ่งลมให้แห้ง บดเป็นผง แช่น้ำ 400 กรัม/น้ำ 3 ลิตร ถ้าใบอย่างเดียวใช้ 400 กรัม/น้ำ 8 ลิตร กวนตั้งทิ้งไว้ค้างคืน กรองเอากากออก นำมาฉีดพ่นทุก 7 วัน ป้องกันและไล่ หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก

2.3.2 หมักด้วยเหล้าขาว 24 ชั่วโมง (500 กรัม/เหล้า 1 ลิตร) หมักค้างคืน กรองออกมาใช้ป้องกันกำจัดโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา และแบคทีเรีย และหนอนใยผัก

2.3.3 ใบสด 10 กรัมผสมกับใบแห้ง 30 กรัม บดให้ละเอียด แล้วนำมาคลุกถั่วเขียว 100 กรัม สามารถป้องกันกำจัดด้วงถั่วเขียว และมอดข้าวสาร

3. หนอนตายหยาก

3.1 สารสำคัญของหนอนตายหยาก

รากหนอนตายหยาก ประกอบด้วยสารกลุ่ม อัลคาลอยด์เป็นส่วน ใหญ่ นอกจากนี้ยังพบสารประกอบไบเบนซิล สเตโรบินอยด์ และสารกลุ่มโรตินอยด์

3.2 การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

- กำจัดเห็บในวัวควาย
- กำจัดหนอนแมลงวัน
- ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช
- ยับยั้งการกินของหนอนกระทู้ฝัก
- มีความเป็นพิษต่อลูกน้ำยุง

3.3 วิธีใช้

3.3.1 รากหนอนตายหยาก สับเป็นชิ้นเล็กๆ ปริมาณ 1 กิโลกรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร กวน หมักไว้ค้างคืน กรองเอาน้ำไปฉีดพ่นพืชผักทันที ฉีดพ่นทุก 3-5 วัน ใช้น้ำให้หมดทุกครั้ง ไม่ควรเก็บไว้ เพราะราจะขึ้น

3.3.2 สกัดด้วยแอลกอฮอล์ โดยใช้ราก 100 กรัมต่อแอลกอฮอล์ 1 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1 อาทิตย์ กวนบ่อยๆ กรองเอากากออก เมื่อนำมาใช้ให้เจือจางด้วยน้ำ (สารสกัด 15-20 ซีซี ต่อน้ำ 10 ลิตร) แล้วนำไปฉีดพ่นพืชทุก 3-5 วัน

4. ขมิ้นชัน

4.1 สารสำคัญของขมิ้นชัน

สะเดามีสารสำคัญ คือ เคอร์คูมิน เอเทอร์มาโรน ซิงจิเบอร์ลิน ฟีนิน พิแลนดรีน บอร์นีออล และซินีออล

4.2 การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

- ป้องกันกำจัดหนอนใยผัก หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก และแมลงศัตรูในโรงเก็บ

- กำจัดลูกน้ำยุง

- ป้องกันกำจัดโรคพืชที่เกิดจากแบคทีเรีย และเชื้อรา

4.3 วิธีใช้

4.3.1 ใช้ผลขมิ้นชันครึ่งกิโลกรัม หมักกับน้ำ 2 ลิตร ทิ้งไว้ 1 คืน คั้นเอาแต่น้ำ ใช้อัตรา 400 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในแปลงผักวางตุ้ง ขนาด 4x5 ตารางเมตร สามารถไล่แมลงศัตรูพืชพวกหนอนใยผัก หนอนหลอดหอม หนอนกระทู้ผัก ได้ดี

4.3.2 แ่งขมิ้นชันครึ่งกิโลกรัม ต่อเหล้าขาว 1 ลิตร แช่ค้างคืน กรองเอาน้ำไปฉีดพ่น ป้องกันกำจัดโรคพืชที่เกิดจากแบคทีเรียและเชื้อรา

4.3.3 ขมิ้นผงนำมาโรยโคนต้น หรือคลุกเมล็ด ใช้ไล่แมลง (ผงขมิ้น 10 กรัมต่อเมล็ด 100 กรัม) เช่น มอดข้าวสาร ตัวงั่วเขียว ตัวงวง มอดข้าวเปลือก มอดแป้ง

เนื้อหาประกอบการการอบรมหลักสูตร : การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

เรื่องที่ 2 “ โรงเรือนปลูกพืชแบบน้ำน้อย ”

บทนำ

ในปัจจุบันการปลูกพืช แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ 1) ระบบเปิด 2) ระบบปิด ซึ่งมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามขั้นตอนการปลูกพืชทั้ง 2 ประเภท ก็ต้องประกอบด้วยสิ่งๆที่เหมือนกัน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) การเตรียมดิน 2) การเตรียมเมล็ดหรือกล้าพันธุ์ 3) การปลูก และ 4) การบำรุงรักษา เกษตรกรลงทุนด้านแรงงาน ด้านเวลา ด้านบำรุงรักษา และด้านการป้องกันโรคพืชและแมลง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความคิดว่า จะดีกว่าไหม? ถ้ามีระบบการปลูกพืชที่สามารถ ปลูกพืชให้ได้ผลผลิต โดยลดขั้นตอนการบำรุงรักษา ลดต้นทุนทางด้านแรงงาน เวลา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับระบบน้ำ การป้องกันโรคพืช และโรคแมลง ยิ่งกว่านั้น เป็นเทคโนโลยีที่ลงทุนต่ำ เกษตรกรเข้าถึงได้ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยมีความชอบในการปลูกพืช และขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีการปักชำแบบควบแน่น คือ การนำส่วนต่างๆ ของพืช ได้แก่ กิ่ง ใบ รากมาปลูกในสภาพที่เหมาะสม เพื่อให้ชิ้นส่วนนั้นเกิดรากและแตกต้นใหม่ โดยควบคุมให้อยู่ในระบบปิด ผู้วิจัยนิยมนำกิ่งหรือท่อนพันธุ์มาปักชำ มีขั้นตอนดำเนินการ คือ ใช้แก้ว หรือขวดพลาสติก ใสดินแล้วปักกิ่งพันธุ์ลงไป รดน้ำ แล้วครอบด้วยถุงพลาสติก ใช้หนังยางรัดให้แน่น เพื่อควบคุมและเก็บความชื้นจนกว่าจะแตกใบใหม่ จึงนำไปแยกปลูกต่อไป ด้วยความบังเอิญ ผู้วิจัยได้ทำการปักชำแบบควบแน่นกิ่งพันธุ์หญ้าหวาน จำนวน 10 ถุง แล้วผลออกมาเป็นเวลาเกือบ 30 วัน โดยไม่ใส่ใจดูแล ด้วยความเข้าใจว่ากิ่งพันธุ์หญ้าหวานคงตายหมดแล้ว แต่กลับพบว่า มีกิ่งพันธุ์หญ้าหวานจำนวน 5 ถุง มีสภาพที่สมบูรณ์เจริญเติบโต นอกจากนั้นยังมีวัชพืชเกิดขึ้น ในขณะที่อีก 7 ถุง กิ่งพันธุ์ตายมีเชื้อราขึ้นที่กิ่งพันธุ์และหน้าดิน ผู้วิจัยมีความสงสัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลและทำการทดลองซ้ำ อีกหลายครั้ง พบว่า มีโอกาสที่สามารถสร้างระบบการปลูกพืชที่ไม่ต้องบำรุงรักษาและใช้ทุนต่ำ จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ชนิดของดิน
2. ชนิดของปุ๋ย
3. จุลินทรีย์ที่สามารถลดปริมาณของก๊าซมีเทน
4. ค่า PH
5. ความชื้น
6. อุณหภูมิ
7. ชนิดของพืช

การควบคุมทั้ง 7 ปัจจัย สามารถสร้างระบบการปลูกพืชที่ไม่ต้องบำรุงรักษาได้ จะเป็นนวัตกรรมที่เปลี่ยนแนวทางในการปลูกพืชที่ลดต้นทุน แรงงาน และเวลา อย่างมหาศาล นอกจากนั้นการใช้จุลินทรีย์ ในการควบคุมปริมาณของ ก๊าซมีเทน และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก็ส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อม นวัตกรรมระบบการปลูกพืชแบบปิด เป็นนวัตกรรมที่ง่ายและใช้วัสดุที่หาง่ายในพื้นที่

การสร้างโรงเรือน

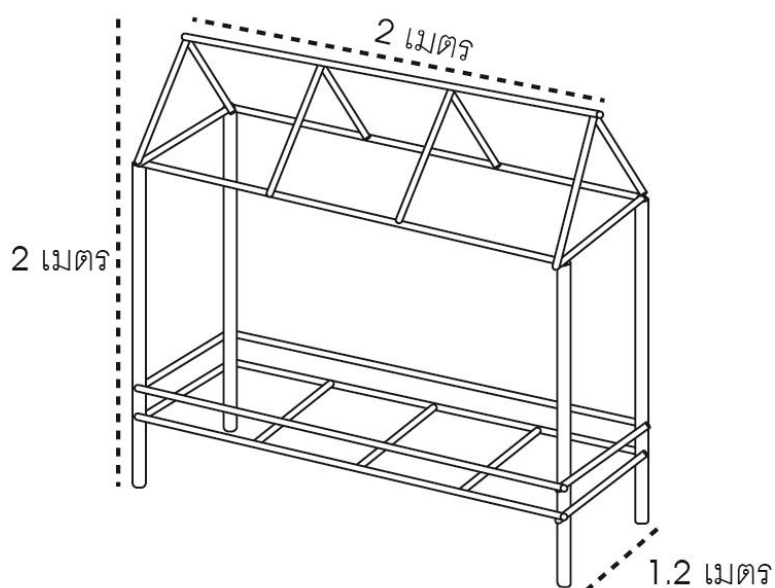
1. การเตรียมโครงสร้าง

อุปกรณ์

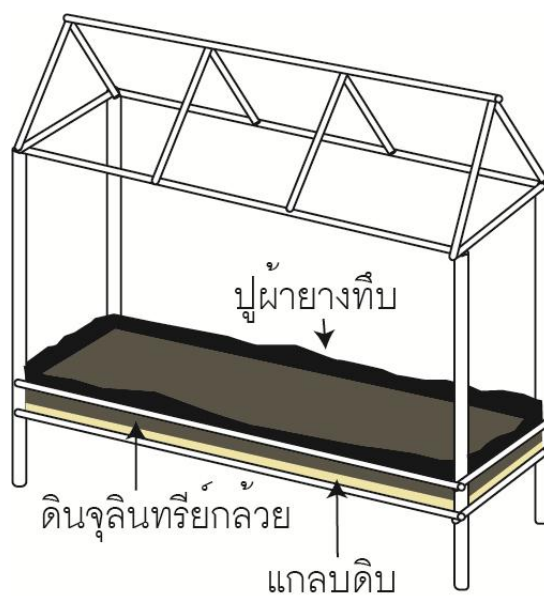
1. ไม้ไผ่ขนาดเส้นกลางไม่น้อยกว่า 6 นิ้ว ยาว 1.8 เมตร	4 ท่อน
2. ไม้ไผ่ขนาดเส้นกลางประมาณ 2 นิ้ว ยาว 2 เมตร	7
- ท่อน
3. ไม้ไผ่ขนาดเส้นกลางประมาณ 2 นิ้ว ยาว 1.2 เมตร	11 ท่อน
4. ไม้ไผ่ขนาดเส้นกลางประมาณ 2 นิ้ว ยาว 0.9 เมตร	10 ท่อน
5. ฝ้า่างไสหนา ขนาด 4 x 4 เมตร	1 แผ่น
6. ฝ้า่างทึบหนา ขนาด 2.5 x 1.5 เมตร	1

แผ่น

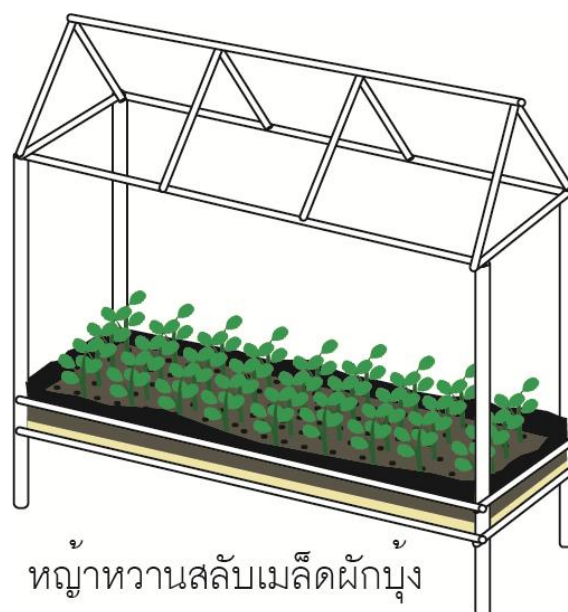
7. ดินปลูกหมักด้วยจุลินทรีย์กล้วย	10 กิโล
8. แกลบดิบ	5 กิโล
9. พันธุ์หญ้าหวาน และผักบุ้ง	
2. สร้างโครงสร้างจากวัสดุที่เตรียมไว้ดังรูป

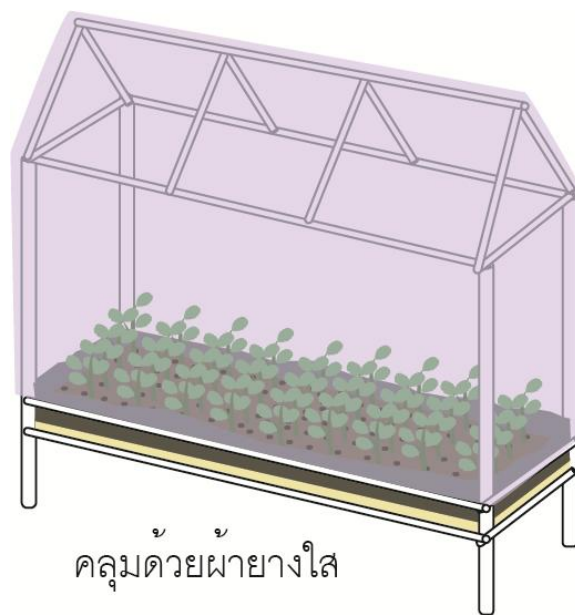
3. ปูฝ้า่างทึบแล้วลงแกลบหนา 3 นิ้ว แล้วตามด้วย ดินปลูกหมักด้วยจุลินทรีย์กล้วยหนา 5 นิ้ว

4. ปลุกหญ้าหวานสลับกับเมล็ดผักบุงรดน้ำให้ชุ่ม

5. คลุมผ้าฝ้ายให้มิดชิด ไม่ให้น้ำระเหยออกได้ ทิ้งไว้ที่มีแดดส่อง รดน้ำ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครบ 3 สัปดาห์ สามารถเก็บเกี่ยวหญ้าหวานและผักบุงได้

คลุมด้วยผ้าบางใส

หลักสูตร : “การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน”

ระยะเวลา	8 ชั่วโมง
จำนวนผู้เข้าร่วมการอบรม	อย่างน้อย 50 คน
สถานที่ในการอบรม	รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
ช่วงเวลาในการจัดอบรม	25 เมษายน 2562

วัตถุประสงค์ของการอบรม

1. เกษตรกรมีความเข้าใจและตระหนักเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน
2. เกษตรกรมีความเข้าใจและสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์หญ้าหวานพร้อมดื่มและหญ้าหวานอบแห้งได้
3. เกษตรกรมีความเข้าใจและสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ ลูกประคบสมุนไพรได้
4. เกษตรกรมีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหญ้าหวานและลูกประคบสมุนไพร จำนวน 2 รายการ
2. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการปลูกสมุนไพรหญ้าหวานและสมุนไพรในพื้นที่
3. เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพร

เนื้อหาหลักสูตร

เนื้อหาแบ่ง ออกเป็น 2 เนื้อหาดังนี้

1. มาตรฐานการพัฒนาผลิตภัณฑ์
เป็นการอบรมกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร เพื่อให้เกษตรกรมีทักษะและมีความตระหนักในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ถูกต้อง และมีคุณภาพดี
2. การผลิตน้ำหญ้าหวานพร้อมดื่มและการทำหญ้าหวานอบแห้ง
เป็นการสอนเกษตรกรให้ทำน้ำหญ้าหวาน เพื่อใช้บริโภคทดแทนการใช้น้ำตาลในครัวเรือน เป็นการลดรายจ่ายและรักษาสุขภาพจากโรคที่เกิดจากน้ำตาล และการสอนทำหญ้าหวานอบแห้ง เพื่อจัดจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
3. การผลิตลูกประคบสมุนไพรเพื่อการจำหน่ายและได้มาตรฐาน
เป็นการสอนเกษตรกรให้ทำลูกประคบ ด้วยสมุนไพรท้องถิ่นที่มีสรรพคุณสำหรับทำลูกประคบ เป็นการลดรายจ่ายและรักษาสุขภาพจากโรคปวดเมื่อยและเพื่อจัดจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

เนื้อหาประกอบการอบรมหลักสูตร : “การแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน”

เรื่อง “การแปรรูปสมุนไพรที่ได้จากชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน”

บทนำ

สมุนไพรของขวัญที่ธรรมชาติมอบให้กับมวลมนุษยชาติ
 สมุนไพร ไทยนี้มีค่ามาก พระเจ้าอยู่หัว ทรงฝาก ให้รักษา
 แต่ชื่อยา ตายาย ใช้กันมา ควรลูกหลาน รู้รักษา ใช้สืบไป
 เป็นเอกลักษณ์ของชาติควรศึกษา วิจัยยา ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม
 รู้ประโยชน์รู้คุณโทษ สมุนไพร เพื่อคนไทย อยู่รอด ตลอดกาล
 พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร

การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร คือ การเปลี่ยนแปลงสถานะของสมุนไพร ให้แตกต่างไป จากเดิม เพื่อประโยชน์ในการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น สมุนไพรมีหลายชนิด และมีสรรพคุณ ทางยาที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษา รูป รส กลิ่น สี และชื่อสมุนไพร จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มี ความสำคัญ เพื่อให้การแปรรูป ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีคุณภาพดี ตลอดจนการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพใกล้เคียงผลิตภัณฑ์เดิมมากที่สุด เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางประเภทไม่สามารถคงสภาพ อยู่ได้นาน การแปรรูป จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการแปรรูป คงไว้ซึ่ง คุณค่าและสรรพคุณที่ดีของพืชสมุนไพร

การเตรียมสมุนไพรสำหรับเครื่องสำอางและยา สมุนไพร

สมุนไพรที่สามารถนำมาใช้กับเครื่องสำอางมี 2 ประเภท คือ แบบผงแห้ง และแบบสารสกัด การที่จะเลือกใช้แบบผงแห้ง หรือแบบสารสกัดนั้น ต้องศึกษาวิธีการใช้จากแบบแผนดั้งเดิม และงานวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบันนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ดังนั้นก่อนที่จะเริ่มการแปรรูปสมุนไพร ผู้ผลิตจะต้องมีการศึกษาข้อมูลจากผู้รู้ และตำราต่างๆอย่างรอบคอบ เพื่อการใช้ประโยชน์สูงสุด จากสมุนไพร

วิธีเตรียมสมุนไพรแบบผงแห้ง

1. การเก็บสมุนไพรสด การเก็บสมุนไพรถือว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีผลต่อ ปริมาณสารสำคัญและสรรพคุณทางยาของสมุนไพร เพื่อให้การเตรียมสมุนไพรมีความถูกต้องตาม หลักวิชาการและภูมิปัญญาพื้นบ้าน ผู้แปรรูปสมุนไพรควรมีความรู้ในการเก็บสมุนไพรสด ดังนี้

1.1 อายุพืช หากไม่มีการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสารสำคัญ และอายุพืช ขณะเก็บเกี่ยว ให้เก็บเกี่ยวสมุนไพรที่มีอายุโตเต็มที่

1.2 ช่วงระยะเวลาที่เก็บ ศึกษาข้อมูลเฉพาะถิ่นจากตำรา การศึกษาวิจัย หรือยึดหลักของแผนโบราณดังนี้

- พืชที่ใช้ใบหรือทั้งต้นเป็นยา เมื่อพืชโตเต็มที่แล้วสามารถเก็บได้ทั้งปีให้เก็บ ใบที่โตเต็มที่โดยวิธีเด็ด ยกเว้นพืชบางชนิดที่ใช้ใบ หรือยอดอ่อน

- พืชที่ใช้ดอกเป็นยา เก็บในช่วงที่ดอกเริ่มบาน บางชนิดจะเก็บในช่วงดอกตูม เช่น กานพลู สำหรับดอกที่มีน้ำมันหอมระเหยปริมาณมาก และต้องการกลิ่นหอมด้วย ควรเก็บ ในช่วงหัวค่ำ ประมาณ 18.00-19.00 น. หรือเก็บในช่วงเช้ามีดขณะที่ยังไม่ขึ้น เพราะ ปริมาณน้ำมันหอมระเหย จะมากกว่า

- พืชที่ใช้ผลเป็นยา ให้เก็บผลที่แก่เต็มที่แต่ยังไม่สุก ยกเว้นที่กำหนดอายุ เช่น ผลฝรั่งดิบ

- พืชที่ใช้เปลือกต้นหรือเปลือกรากเป็นยา เก็บในช่วงปลายฤดูร้อนต่อกับฤดู ฝน เพราะเปลือกจะลอกออกง่าย การเลือกกิ่งที่ลอกควรเป็นกิ่ง หรือแขนงย่อยที่โตเต็มที่ไมลอก จากลำต้นใหญ่ เพราะอาจทำให้พืชตายได้ง่าย วิธีลอก ควรลอกออกครึ่งลำต้น อย่าลอกกรากลำต้น เพราะจะกระทบกระเทือน ต่อระบบการลำเลียงอาหารของพืช

- พืชที่ใช้แก่นเป็นยา มักเก็บในฤดูร้อนควรเก็บกิ่ง หรือแขนงย่อยที่โตเต็มที่ และไม่ควรรโค่นลำต้น

- พืชที่ใช้รากหรือหัว เก็บช่วงที่พืชหยุดการเจริญเติบโต ใบร่วงหมด (เรียกช่วงเวลานี้ว่า ลงหัว) ซึ่งมักเป็นช่วงต้นฤดูหนาวถึงปลายฤดูร้อน เช่น กระจาย กระเทียม ข่า เป็นต้น

2. การล้างสมุนไพรให้สะอาด โดยเฉพาะส่วนที่ขุดจากดิน เช่น เหง้า หรือราก ต้องล้างดินออกให้หมด และผึ่งในแดด ตะแกรงโปร่ง ที่มีรูขนาดกลางเพื่อระบายน้ำให้สะอาด หั่นให้มีขนาดเล็กลงวัสดุที่ใช้เป็นภาชนะ ได้แก่ ภาชนะแตนเลสเจาะรู กระด้งที่มีรูขนาดกลาง หรือแคร่ไม้ไผ่ที่สะอาด

3. อบหรือตากแห้ง ใช้อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

3.1 ผึ่งให้แห้ง เหมาะสำหรับพืชที่มีน้ำมันหอมระเหย เช่น กะเพรา โหระพา มักใช้วิธีผูกเป็นมัดเล็กๆ แขนงที่เชือกหรือใส่กระด้ง กระจาดที่มีรูวางไว้ในที่โปร่งไม่โดนแดดส่องถึง โดยตรง มีลมพัดผ่านเกือบตลอดเวลา (ไม่สามารถทำได้ในภาคใต้เนื่องจากความชื้นในอากาศสูง พืชแห้งช้าจะขึ้นราได้ง่าย) ใช้ อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

3.2 ตู้อบแสงอาทิตย์ประหยัดพลังงาน แต่มีข้อเสีย คือ ต้องได้รับแสงแดดโดยตรง ซึ่ง อาจทำลายสารสำคัญบางชนิด

3.3 ตู้อบลมร้อนพลังงานไฟฟ้า แก๊ส ถ่าน ไม้ หรือแอลกอฮอล์ ข้อดี คือ อุณหภูมิสม่ำเสมอ แต่ราคาตู้อบค่อนข้างแพง

4. การอบเป็นผง อาจใช้เครื่องมืออบได้หลายชนิด เช่น ครกหิน ครกบดยาชนิดบดด้วยมือ หรือเครื่องบด ไฟฟ้าขนาดเล็ก ระดับอุตสาหกรรม หลังจากผ่านเข้าเครื่องบดแล้วให้นำไปผ่านร่อน เพื่อแยกผงยาที่มีความละเอียดสม่ำเสมอไปดำเนินการต่อ ความละเอียดของผงยาที่ใช้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ใช้เป็นผงในเครื่องสำอางผ่านร่อนเบอร์ 60 ขึ้นไป ใช้สำหรับสกัดให้บดหยาบ ไม่จำเป็นต้องผ่าน ร่อน หากใช้เครื่องบดที่มี ตะแกรง ต้องใช้ตะแกรงหยาบที่สุด โดยใช้ตะแกรงขนาดไม่เกินเบอร์ 20

การทำลูกประคบ

การประคบสมุนไพรเป็นวิธีการบำบัดของแพทย์แผนไทย ซึ่งนำมาใช้ควบคู่กับการนวดไทยกันมานาน ลูกประคบ คือสิ่งที่เกิดจากภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ ที่ใช้พืชสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนำมาใช้ในการรักษา และก็ได้มีการปรับปรุงพัฒนาลูกประคบเรื่อยมา เพื่อประโยชน์ในการรักษาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความร้อนของลูกประคบทำให้เกิดการขยายตัวของหลอดเลือดและลดความหนืดของเลือด จึงส่งผลให้การไหลเวียน

ของเส้นเลือดดีขึ้น ลดการอุดตันของเส้นเลือด ลดอาการปวด บวม เกร็งของกล้ามเนื้อ ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย จากกลิ่นของน้ำมันหอมระเหยของสมุนไพรที่นำมาผสมกัน ส่งผลให้ร่างกายมีสภาพที่ดีขึ้น

วัตถุดิบในการทำลูกประคบ

ไพล PILOT

ขมิ้นชัน TURMERIC

ผิวมะกรูด LIME

ตะไคร้บ้าน LEMONGRASS

ใบมะขาม TMARIND

พืชมะลิ PATCHOULI

การบูร CHAMPHOR

เกลือ SALT

วิธีการและขั้นตอนในการทำลูกประคบ

1. ล้างสมุนไพรให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ โขลกพอแหลก

2. นำส่วนผสมทั้งหมดมาวาง ตรงกลางของผืนผ้า เริ่มต้นด้วยการจับมุมผ้าทีละ 2 มุม ขึ้นมาทบกัน จนครบทั้ง 4 มุม ให้นำมุมผ้าทีละมุมอีกครั้ง จนครบทั้ง 4 มุม

3. แต่งชายผ้าให้เรียบร้อย ซ้อนกันเป็นชายเดียวจากนั้นค่อย ๆ จัดแต่งลูกประคบให้เป็นรูปทรงกลมที่สวยงามมัดด้วยเชือกที่ทำเป็นห่วงคล้อง แล้วมัดปมให้แน่น

4. การทำด้ามจับ โดยการจับชายผ้าที่เหลือมาซ้อนกันให้เรียบร้อย เสร็จแล้วพับเข้าหากันเพื่อเก็บซ่อนชายผ้าทั้งสองด้าน

5. จัดแต่งและซ่อนชายผ้าเรียบร้อยแล้ว ให้พับปลายลงมาประมาณ กะประมาณความยาวก้านให้สวยงาม ม้วนทบด้ามให้เรียบร้อย ใช้ปลายเชือกเส้นเดิมผูกแบบเงื่อนตายให้แน่น อีกครั้ง

6. ซ่อนปลายเชือกไว้ในซอกผ้าตรงรอยพับที่เป็นด้ามจับ และเพื่อให้ลูกประคบมีความแข็งแรงสวยงาม คงทนต่อการใช้งาน เช่นนี้จะทำให้เชือกเรียงกันดูสวยงามและเป็นระเบียบ

ข้อควรระวังในการประคบสมุนไพร

1. ไม่ควรใช้ลูกประคบที่ร้อนเกินไป โดยเฉพาะบริเวณผิวหนัง ที่เคยเป็นแผลมาก่อน หรือบริเวณที่มีกระดูกยื่น ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ
2. ไม่ควรใช้การประคบสมุนไพรในกรณีที่มีการอักเสบ บวมแดง ร้อน ในช่วง 24 ชั่วโมงแรก เพราะจะทำให้การอักเสบมากขึ้น และอาจมีเลือดออกมาได้
3. หลังการประคบสมุนไพรเสร็จใหม่ๆ ไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะจะไปล้างตัวยาออกจากผิวหนัง และร่างกายยังปรับตัวไม่ทันอาจทำให้เป็นไข้ได้

หลักสูตร : “การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร”

ระยะเวลา	8 ชั่วโมง
จำนวนผู้เข้าร่วมการอบรม	อย่างน้อย 50 คน
สถานที่ในการอบรม	รพ.สต.แสงเจริญ ต.อินทร์แปลง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
ช่วงเวลาในการจัดอบรม	10 พฤษภาคม 2562

วัตถุประสงค์ของการอบรม

1. เกษตรกรมีความเข้าใจและตระหนักเรื่องการหาช่องทางการตลาด
2. เกษตรกรมีความเข้าใจและสามารถสร้างช่องทางการตลาดผ่านทางโซเชียลมีเดียได้
3. เกษตรกรเข้าใจกระบวนการจัดส่ง วางบิล และขั้นตอนการซื้อขายต่างๆ
4. เกษตรกรสามารถติดต่อ ประสานงานลูกค้า ทั้งภาครัฐและเอกชน
5. เกษตรกรมีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีในออนไลน์การจำหน่ายสินค้า
2. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการปลูกสมุนไพรอย่างยั่งยืน
3. เกษตรกรเป็นนักธุรกิจสมุนไพรอินทรีย์
4. เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพรที่เข้มแข็ง

เนื้อหาหลักสูตร

เนื้อหาแบ่ง ออกเป็น 2 เนื้อหาดังนี้

1. ขั้นตอนการขายสินค้ากับภาครัฐและเอกชน
เป็นการอบรมแนวทางการจัดจำหน่ายสินค้ากับหน่วยงานราชการ หรือเอกชน การทำคอนแทค ฟาร์มิ่ง เป็นต้น
2. ระเบียบการซื้อขาย และการจัดส่งสินค้า
เป็นการพัฒนาเกษตรกรให้มีศักยภาพในการเป็นนักธุรกิจ ซึ่งต้องเข้าใจ ระเบียบและ ข้อบังคับ รวมทั้งแหล่งทุนต่างๆ ในอนาคต
3. การค้าขายออนไลน์
การอบรมเรื่องการขายของผ่านทางออนไลน์ ด้วยโปรแกรมต่างๆ เช่น ไลน์แอบ เฟซบุ๊ก และ ซอปปี้ เป็นต้น

เนื้อหาประกอบการอบรมหลักสูตร : “การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร”

เรื่อง “การพัฒนาช่องทางการตลาดสมุนไพร”

บทนำ

จัดกิจกรรมด้านการตลาดสินค้าสำหรับชุมชน นอกจากจะส่งผลในด้านการเรียนรู้และพัฒนาแล้ว ยังเป็น จะเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ผลิตสินค้าในชุมชนได้มีโอกาสในการประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้น เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิตและการค้า ซึ่งส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ในชุมชน และเศรษฐกิจของชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น

แนวความคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ปัจจัยทางการตลาดที่กิจการสามารถควบคุมได้ (Controllable Factors) ที่มี บทบาทสำคัญ จัดแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ด้วยกัน ซึ่งนิยมเรียกกันว่า 4P's (The Four P's) ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรตรงตามความต้องการของตลาด ตามตัวอย่างถ้าจะขายลูกประคบสมุนไพร ต้องวิเคราะห์ ดังนี้

ลูกค้าต้องการอะไร อะไรที่ขาดแคลน แล้วเราสามารถผลิตได้ดี มีคุณภาพ

2. พฤติกรรมของผู้บริโภคเกี่ยวกับการซื้อ ทักษะคติความชอบ ความนิยมยินดีและการยอมรับสินค้าใดๆ ในตลาด นักการตลาดเผชิญปัญหามานานาประการ นับแต่การกำหนดรูปลักษณ์ของ ผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่งชนิดใด คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ตราสินค้า การหีบห่อ ขนาด และอื่นๆ ตลอดจนการตัดสินใจเกี่ยวกับสายผลิตภัณฑ์ (Product Line) ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มากกว่าหนึ่งชนิด เข้ามาเกี่ยวข้อง และต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด การจัดกลุ่ม ประเภทผลิตภัณฑ์การเพิ่มและการตัดผลิตภัณฑ์ออกจากสายผลิตภัณฑ์เป็นต้น

ลูกประคบที่โรงพยาบาลต้องการต้องมีสมุนไพรตามที่เขาต้องการ การห่อต้องสวยงาม และมีสีสวยงาม

3. ราคา (Price) หมายถึง จำนวนเงินที่ลูกค้าต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคาสินค้า ที่เหมาะสม (The Right Price) นักการตลาดต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ในปัจจัยนานาประการที่มีผลกระทบต่อราคา เพราะการกำหนดราคา ณ ระดับใดแล้วไม่สามารถเปลี่ยนแปลงบ่อยๆ ได้ การปรับราคาขึ้นและลงจะมีผลทางการตลาดทั้งในด้านบวกและลบเสมอ ในอีกประการหนึ่ง ราคา จัดเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ดังนั้น การกำหนดระดับราคา สินค้าจึงเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ

เราทำได้รีเปลา ได้กำไรไหม ถ้ารวมค่าขนส่งและเงินทุนหมุนเวียน เพราะโรงพยาบาลส่วนมากซื้อเงินเซ็น

4. สถานที่/การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง กิจกรรมของกิจการที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ไปสู่กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย ความพยายาม ที่จะจัดนำผลิตภัณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นไปสู่ตลาดเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างดีเลิศเพียงใดก็ตาม หากไม่ได้ถูกจัดเสนอไว้ในสภาพอันเหมาะสม ในระยะเวลาที่ผู้บริโภคมี ความต้องการ ทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถแสวงหาซื้อจากสถานที่ที่เราคาดหวังไว้ย่อมหมายถึง นักการตลาดไม่สามารถขายสินค้านั้นในตลาดได้ สินค้าที่ดีเพียงใดก็ย่อมไร้ความหมายโดยสิ้นเชิง นักการตลาด จึงพิจารณาว่า สินค้าของเขาควรจะวางจำหน่ายที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) และจัดจำหน่ายโดยใคร (By Whom) จึงจะเหมาะสมที่สุด

หาที่ขาย โดยใช้เครือข่ายทั้งทางภาครัฐและส่วนตัว

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง กิจกรรมเพื่อสื่อสารถึงข้อดีของผลิตภัณฑ์ และชักชวนให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ซื้อผลิตภัณฑ์อีกทั้งการส่งเสริมการตลาดเป็นการพยายามที่จะบอกกล่าวเรื่องราวของสินค้า ของกิจการให้ผู้บริโภคได้รับรู้รายละเอียดของผลิตภัณฑ์ และในขณะเดียวกันก็เป็นความพยายาม ที่จะชักจูงให้ผู้บริโภคเหล่านั้นเลือกซื้อสินค้าไปด้วย (Telling and Selling) ขอบข่ายงานการ ส่งเสริมการตลาดเน้นหนักไปทางด้าน การสื่อสารกับผู้บริโภค และการกระตุ้นเร้าใจให้ผู้บริโภค ต้องการซื้อสินค้านั้น กิจกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมการตลาดมีบทบาทและความสำคัญเพิ่ม มากขึ้นทุกขณะ นักการตลาดจะ พิจารณาดำเนินการส่งเสริมการตลาดโดยผ่านเครื่องมือต่อไปนี้ การโฆษณา (Advertising) การขายโดยบุคคล (Personal Selling) การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) และการแพร่ข่าวสาร (Publicity)

สร้างภาพลักษณ์ ลูกประคบสมุนไพรอินทรีย์

การสร้างเพจโฆษณาสินค้าทาง Facebook

Facebook คือเว็บไซต์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผ่าน Internet หรือ เรียกได้ว่าเป็น Social Network ถูกก่อตั้งโดย มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก เฟซบุ๊กอนุญาตให้ใครก็ได้เข้าสมัครลงทะเบียนกับเฟซบุ๊ก และผู้เป็นสมาชิกของเฟซบุ๊ก นั้นสามารถสร้างพื้นที่ส่วนตัว สำหรับแนะนำตัวเอง ติดต่อกับเพื่อน ทั้งแบบ ข้อความ ภาพ เสียง และ วิดีโอ โดยผู้ใช้สามารถเลือกที่จะเป็นหรือไม่เป็นเพื่อนกับใครก็ได้ในเฟซบุ๊ก ซึ่งเราจะใช้ Facebook ในการสร้างเพจเพื่อการค้า

ขั้นตอนการสมัคร facebook

1. ต้องมีอีเมล (ถ้าใครมีแล้วให้ข้ามไป) เพราะมันคือชื่อและที่อยู่ของเราบนโลกอินเทอร์เน็ต โดยพิมพ์คำว่า “สมัคร gmail” หน้าจอมีมือถือ กดปุ่มสีแดง “สร้างบัญชี” ดังภาพ แล้ว คลิกคำว่า “สร้างบัญชี” คลิก google แล้วทำตามขั้นตอนไปเรื่อยๆ

11:21 4G+ 4G+

สร้างบัญชี Gmail - ... support.google.com

Gmail ความช่วยเห...

ศูนย์ช่วยเหลือ ชุมชน

สร้างบัญชี Gmail

หากต้องการลงชื่อสมัครใช้ Gmail โปรดสร้างบัญชี Google แล้วนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านในมาลงชื่อเข้าใช้ Gmail และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ของ Google ได้ เช่น YouTube, Google Play และ Google ไดรฟ์

1. ไปที่หน้าการสร้างบัญชี Google
2. ทำตามขั้นตอนบนหน้าจอเพื่อตั้งค่าบัญชี
3. ใช้บัญชีที่สร้างเพื่อลงชื่อเข้าใช้ Gmail

[สร้างบัญชี](#)

ชื่อผู้ใช้ที่ฉันต้องการมีคนอื่นใช้แล้ว

คุณจะได้ใช้ Gmail ที่ต้องการ หากชื่อผู้ใช้ที่คุณอยู่ในกรณีต่อไปนี้

- มีผู้ใช้อยู่แล้ว
- คล้ายกับชื่อผู้ใช้ที่มีอยู่แล้วมาก (เช่น ถ้ามีคนอื่นใช้ example@gmail.com อยู่แล้ว คุณจะใช้

2. ตั้งชื่อและพาสเวิร์ด ที่ตนเองจำได้

3. พิมพ์คำว่า “สมัคร facebook”

4. ใส่ข้อมูลของเราลงไปตามภาพ ประกอบไปด้วย ชื่อ-นามสกุล (ควรเป็นชื่อและนามสกุลจริง เพื่อให้เพื่อนของคุณค้นหาเราได้ง่ายขึ้น), อีเมลที่ใช้อยู่ โดยเราต้องใส่ยืนยัน 2 ครั้ง, รหัสผ่านที่เราต้องการใช้, วันเดือนปีเกิด, และเพศ กรอกข้อมูลเสร็จเรียบร้อย แตะปุ่ม สมัครใช้งาน

สมัครใช้งาน

สมัครฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่าย

วันเกิด

1 ม.ค. 1984

เพศหญิง เพศชาย

สมัครใช้งาน

เราใช้เทคโนโลยีของเราใช้ข้อมูลของคุณเพื่อช่วยให้คุณค้นหาเพื่อนและครอบครัวของคุณได้ง่ายขึ้น

5. ต่อไประบบจะแนะนำวิธีค้นหาเพื่อนให้คุณ ซึ่งหากเราต้องการค้นหาเอง ก็สามารถแตะที่ “ข้ามขั้นตอนนี้ไป” เพื่อไปขั้นตอนต่อไปได้เลย

ค้นหาเพื่อนของคุณ

กรอกข้อมูล

เพิ่มรูปภาพประจำตัว

เพื่อนของคุณอยู่ใน Facebook แล้วหรือยัง

เพื่อนหลายคนของคุณอาจจะอยู่ที่นี้แล้ว การค้นหาผ่านทางบัญชีอีเมลของคุณเป็นวิธีที่เร็วที่สุดในการค้นหาเพื่อนใน Facebook ดูว่ามีทำงานอย่างไร

Gmail

อีเมลของคุณ [redacted]@gmail.com

ค้นหาเพื่อน

Outlook.com (Hotmail) ค้นหาเพื่อน

Windows Live Messenger ค้นหาเพื่อน

บริการอีเมลอื่นๆ ค้นหาเพื่อน

ข้ามขั้นตอนนี้ไป

Facebook จะจัดเก็บรายชื่อผู้ติดต่อของคุณเพื่อให้เราสามารถช่วยให้คุณเข้าถึงผู้คนและติดต่อกับเพื่อนได้มากขึ้น เรียนรู้เพิ่มเติม

6. ใส่ข้อมูลส่วนตัวให้ครบถ้วน แล้วกด ถัดไป

ขั้นตอนที่ 1 ค้นหาเพื่อนของคุณ **ขั้นตอนที่ 2 กรอกข้อมูล** ขั้นตอนที่ 3 เพิ่มรูปภาพประจำตัว

กรอกข้อมูลส่วนตัวของคุณ

ข้อมูลนี้จะช่วยคุณค้นหาเพื่อนของคุณใน Facebook ได้

เมืองปัจจุบัน

บ้านเกิด

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย

ผู้ว่าจ้าง

[ย้อนกลับ](#) [ข้าม](#) [ถัดไป](#)

💡 โรงเรียนและผู้ว่าจ้างของคุณขณะนี้จะปรากฏต่อสาธารณะเพื่อช่วยให้คุณเชื่อมต่อกับเพื่อนร่วมชั้นและเพื่อนร่วมงานได้ คุณสามารถจัดการความเป็นส่วนตัวของโรงเรียนและผู้ว่าจ้างโดยการแก้ไขส่วน 'เกี่ยวกับ' ของคุณ

7. มาถึงขั้นตอนนี้ ระบบจะให้เราใส่รูปภาพประจำตัวของเราลงไป หากในเครื่องคอมพิวเตอร์ของคุณมีภาพอยู่แล้ว ให้คลิกที่ “เพิ่มรูปภาพ” หรือเลือก “ถ่ายรูป” เพื่อถ่ายภาพจากกล้องมือถือก็ได้

ขั้นตอนที่ 1 ค้นหาเพื่อนของคุณ ขั้นตอนที่ 2 กรอกข้อมูล **ขั้นตอนที่ 3 เพิ่มรูปภาพประจำตัว**

ตั้งค่ารูปประจำตัวของคุณ

[เพิ่มรูปภาพ](#) หรือ [ถ่ายรูปด้วยเว็บแคมของคุณ](#)

เคล็ดลับ: นี่คือสิ่งที่เพื่อนของคุณเห็นในคอนนี้ ช่วยให้เพื่อนของคุณจำคุณได้

[ย้อนกลับ](#) [ข้าม](#)

💡 รูปประจำตัวและรูปภาพหน้าปกจะปรากฏต่อสาธารณะ คุณสามารถควบคุมผู้เข้าชมรูปภาพอื่นๆ ที่คุณอัปโหลดไปยัง Facebook ได้

8. เมื่อใส่รูปภาพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้แตะคลิกที่ “ถัดไป”

ขั้นตอนที่ 1 ค้นหาเพื่อนของคุณ ขั้นตอนที่ 2 กรอกรายชื่อ **ขั้นตอนที่ 3 เพิ่มรูปภาพประจำตัว**

ตั้งค่ารูปประจำตัวของคุณ

เคล็ดลับ: นี่คือสิ่งที่เพื่อนของคุณเห็นในตอนนี้ ช่วยให้เพื่อนของคุณจำคุณได้

¹ ย้อนกลับ **ถัดไป**

 รูปประจำตัวและรูปภาพหน้าปกจะปรากฏต่อสาธารณะ คุณสามารถควบคุมผู้เข้าชมรูปถ่ายอื่นๆ ที่คุณอัปโหลดไปยัง Facebook ได้

9. ขั้นตอนต่อไประบบจะให้เรายืนยันตัวตนของเราในอีเมล ซึ่งระบบจะส่งอีเมลไปให้เราตามอีเมลที่เราใส่ไว้ในขั้นตอนที่ 2 ให้เราคลิกที่ “ยืนยันตอนนี้” ที่ด้านบน

สมมติว่า ไปที่ [redacted]@gmail.com เพื่อดำเนินการสมัครให้เสร็จสมบูรณ์ ยืนยันตอนนี้ ส่งอีเมลนี้อีกครั้ง บิอนรหัส เปลี่ยนที่อยู่อีเมล

ค้นหาเพื่อน

ยินดีต้อนรับคุณ [redacted] เข้าสู่ Facebook

1 ค้นหาเพื่อนที่อยู่ใน Facebook อยู่แล้วจากอีเมลของคุณ
ผู้คนใน Facebook ค้นหาเพื่อนและครอบครัวเฉลี่ยแล้ว 20 คน โดยใช้ Friend Finder ของ Facebook ค้นหาเพื่อนของคุณทุกคนหรือยัง ลองดู [redacted]@gmail.com

ค้นหาเพื่อน

2 เรียนรู้วิธีการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวของคุณ
คุณสามารถควบคุมการแชร์สิ่งต่างๆ กับผู้อื่นและแอปใน Facebook ได้

ดูการแนะนำเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว

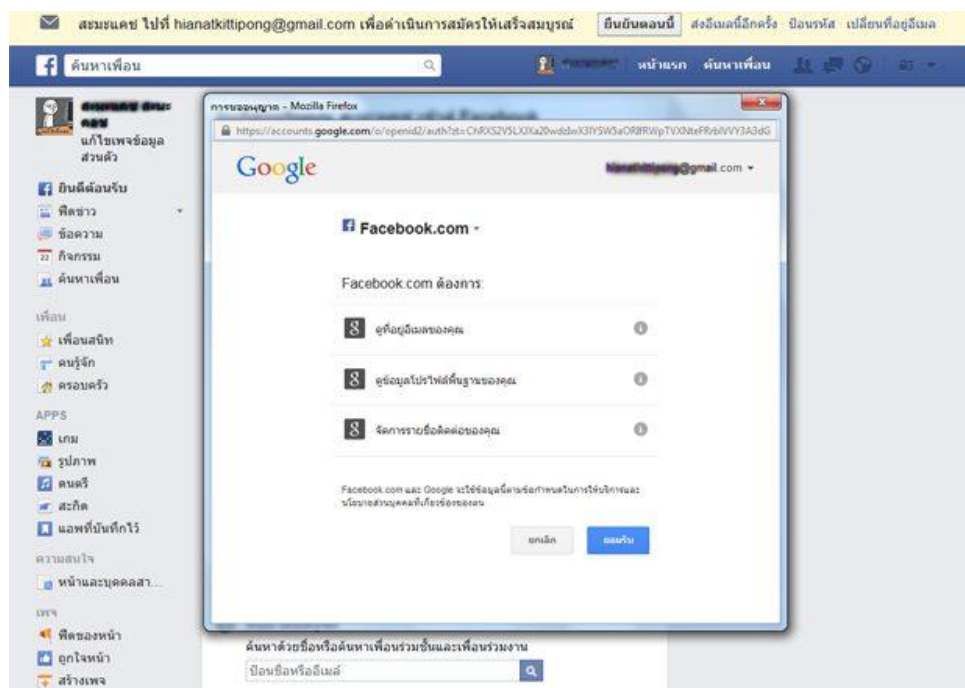
ใครที่จะเห็นสิ่งนี้ได้

สาธารณะ บุคคลใดก็ได้

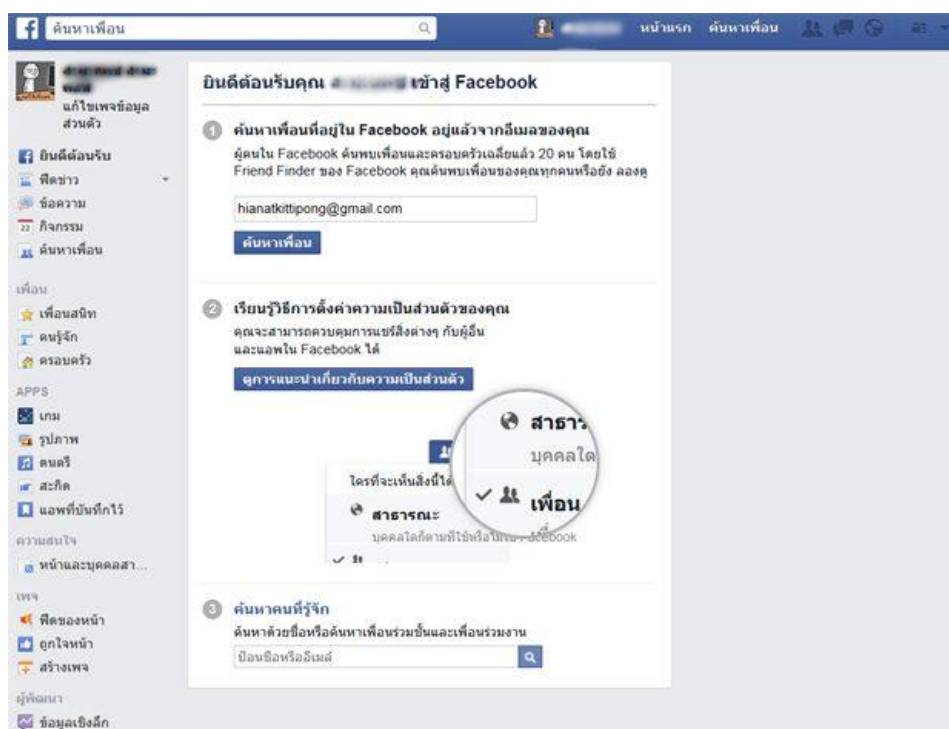
เพื่อน

บุคคลใดก็ตามที่ใช้แอปนี้บน Facebook

10. จากนั้นคลิก “ยอมรับ” เพื่อยืนยัน

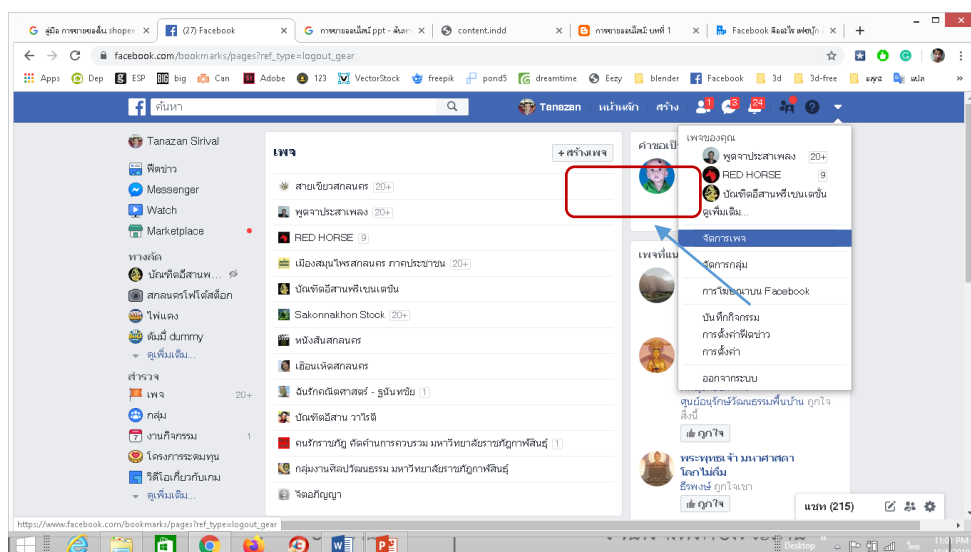

11. เสร็จเรียบร้อย

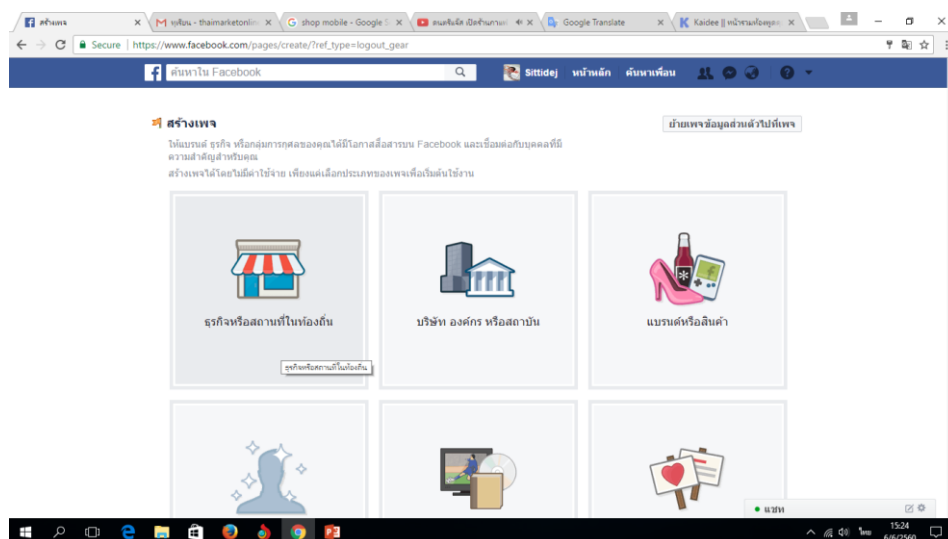

การสร้าง Facebook Page

1. ไปที่ลูกศรดังภาพคลิก 1 ครั้ง แล้วเลือกจัดการเพจ แล้วไปที่ สร้างเพจ

2. เลือก ธุรกิจ หรือสถานที่ในท้องถิ่น

3. เลือกหมวดหมู่ ใส่ชื่อที่ต้องการ และใส่ที่อยู่

4. เพียงเท่านี้คุณก็ได้หน้าเพจพร้อมขายของแล้ว

Facebook หรือ โซเชียลมีเดียมีความสำคัญมากในการตลาดในปัจจุบัน ดังนั้นการฝึกฝนเพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วจึงมีความจำเป็นต่อผู้ประกอบการ